
STRATEGISCH PLAN DENDERVALLEI

NOTA
UITVOERINGSPROGRAMMA
2024 - 2026

STRATEGISCH PLAN RUIMTE
VOOR WATER

INHOUD

Leeswijzer	5
Gefaseerde uitvoering Strategisch Plan	6

A. PROCESSTRUCTUUR MET PROGRAMMACOÖRDINATIE..... 15

1. Invulling programmacoördinatie	16
2. Bestuursstructuur	19
3. Communicatie en participatie	20
4. Overzicht raming fase 1	21

B. FASE 1 STEDELIJKE DOORTOCHTEN..... 23

1. Invulling projectcoördinatie	24
2. Doortocht Geraardsbergen	25
3. Doortocht Ninove	26
4. Regionaal Denderpark	27
5. Overzicht raming fase 1	28

C. FASE 1 DWARSE LINTEN

1. Opstart bemiddelingstraject proactief aankoopbeleid met minnelijke verwerving	32
2. Gefaseerde opstart onderzoekstrajecten dwarse linten ..	40
3. Overzicht raming fase 1	42

D. FASE 1 VALLEIBREDE PROJECTEN & BOVENSTROOMSE MAATREGELLEN..... 45

1. Ecohydrologische herinrichting meersen	46
2. Overstroombare tuinen	48
3. Trajectbegeleiding individuele bescherming	49
4. Vergunningplatform en gebiedsgerichte handhaving	50
5. Versnelde uitvoering beslist beleid bovenstroomse maatregelen	51
6. Overzicht raming fase 1	52

E. BEGROTING 2024-2026..... 55

#	datum	statuut	verspreiding	wijzigingen
V 1.0	06/05/2024	definitieve versie	Vlaamse regering	

PARTNERS

De Vlaamse Waterweg nv
Departement Omgeving
Provincie Oost-Vlaanderen

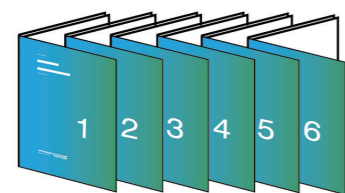
ONDERZOEKSTEAM 2022-2024

Projectleiding & coördinatie: IMDC
Ontwerpend Onderzoek, geïntegreerde afweging en effectenonderzoek: Tractebel
Expertise water: IMDC
Instrumentarium: Atelier Romain
Communicatie & stakeholdermanagement: Billie Bonkers
Landbouweffectenstudie: Bodemkundige dienst
Maatschappelijke kosten & baten: VITO

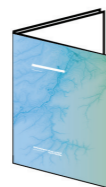
ILLUSTRATIES

Tractebel & Atelier Romain

+

– 1 Ambitienota

1. Situering
2. Een lezing van de Dendervallei
3. Een kompas voor de Dendervallei
4. Vervolg

– 2 Bouwstenennota

1. De bouwstenen
2. Typesituaties in de Dendervallei
3. 10 Bouwstenen voor de Dendervallei
4. Vervolg

Bijlagen

- > Verkenning alternatieven
- > Verslagnota alternatieven

– 3 Onderzoeksnota

1. Van missie naar haalbare alternatieven
2. Alternatieven in detail
3. Het geïntegreerd onderzoek
4. Het proces

– 4 Inspraaknota

1. De inspraak
2. De nieuwe alternatieven

– 5 Tussennota

1. Uitwerking alternatieven
2. Resultaat van de onderzoeken
3. Geïntegreerde afweging
4. Conclusie

– 6 Synthesenota

1. Het Strategisch Plan
2. Het geïntegreerd onderzoek
3. De geïntegreerde afweging
4. Validatie

Bijlagen

- > Watersysteemonderzoek
- > Landbouweffectenstudie
- > S-MER
- > MKBA

– Strategisch Plan

1. Het Strategisch Plan
2. Ontwikkelingsvisie met maatregelen
3. Gebiedsprogramma
4. Zeven sleutelprojecten

Bijlagen

- > Uitvoeringsprogramma 2024-2026
- > Adviesnota

LEESWIJZER

Deze nota 'Uitvoeringsprogramma 2024-2026' vormt de bijlage van het Strategisch Plan Ruimte voor water Dendervallei. Het Strategisch Plan onderzoekt welke de meest effectieve maatregelen en investeringen zijn om het overstromingsrisico vanuit de Dender te verminderen en hierbij ruimtelijke en maatschappelijke meerwaarden te creëren om het gebied te versterken. Het Strategisch Plan legt hiervoor het voorkeursalternatief vast in een geïntegreerde ontwikkelingsvisie op strategisch niveau en een gebiedsprogramma van noodzakelijke acties om uitvoering te geven aan die visie. Het gebiedsprogramma vormt een samenhangend geheel waarbij de samenhang tussen de acties en maatregelen is omschreven volgens projectzones en projecttypes.

De uitvoeringstermijn van het gebiedsprogramma loopt tot 2040. Niet alle acties zullen tegelijkertijd kunnen worden opgestart. In het Strategisch Plan is daarom een fasering en prioritering voorzien. De uitvoering wordt in drie fasen gesplitst waarbij per legislatuur de engagementen met de betrokken besturen worden geconcretiseerd. Het stappenplan van de gefaseerde uitvoering is op de volgende pagina's schematisch opgenomen en omschrijft de acties per projecttype en per fase. Het legt de verdere gezamenlijke weg vast naar realisatie met een focus op de acties die vanuit het Strategisch Plan zelf moeten worden geïnitieerd.

Doel van de nota 'Uitvoeringsprogramma 2024-2026'

Om de beschermingsmaatregelen zo snel mogelijk te kunnen uitvoeren en ruimte voor water en valleierherstel te creëren, worden de eerste vervolgacties vanaf de goedkeuring van het Strategisch Plan opgestart. Dit eerste uitvoeringsprogramma bundelt de acties die uiterlijk in de periode 2024-2026 aanvang of uitvoering moeten vinden. De lijst van acties is gebaseerd op het onderzoek en co-creatie traject, in overleg met de betrokken steden en gemeenten. Inzichten over draagvlak en haalbaarheid van de gewenste investeringen bij de betrokken besturen spelen hierbij een belangrijke rol.

Deze nota concretiseert dus de gedragen acties om de eerste fase van het Strategisch Plan gezamenlijk tot uitvoering te brengen. De goedkeuring van het Strategisch Plan door de betreffende overheid betekent een engagement om als partner vanuit de eigen bevoegdheden en instrumenten het uitvoeringsprogramma 2024-2026 effectief op het terrein te realiseren, de omschreven acties op korte termijn op te starten, en de respectievelijke middelen voor de eerstkomende periode te reserveren.

In hoofdstuk 1 wordt de overkoepelende programmacoördinatie toegelicht. In hoofdstuk 2 volgt de aanpak van de doortochten in de eerste fase, in hoofdstuk 3 deze van de dwarse linten. Hoofdstuk 4 omschrijft tot slot de acties die voor de uitvoering van de valleibrede projecten worden opgestart in de periode 2024-2026.

STAPPENPLAN GEFASEERDE UITVOERING

Project
zone

FASE 1
2024 - 2026

FASE 2
2026 - 2030

FASE 3
2030 - ...

PROGRAMMACOÖRDINATIE

PROGRAMMACOÖRDINATIE

PROGRAMMACOÖRDINATIE

STEDELIJKE DOORTOCHTEN

STEDELIJKE DOORTOCHTEN

STEDELIJKE DOORTOCHTEN

2 Stedelijke doortocht Geraardsbergen

- Invulling projectcoördinatie stedelijke doortocht
- Opstart quick wins
- Centrumdoortocht:
 - Opmaak projectdefinitie doortocht Geraardsbergen i.f.v. uitbesteding
 - Opmaak geïntegreerde visie/raamwerk stedelijke doortocht, detecteren quick wins, onderzoek mogelijke quick win parking Karmelietenstraat
- Overgangsgebieden:
 - Definitieve aanduiding WORG Rood Kruis en Sint-Jozefinstituut
 - Opstart bemiddelingstraject minnelijke verwerving woning Rood Kruis
 - Opmaak masterplan & uitvoeringsplan Rood Kruis, integratie beschermingsdijk, openruimte doelen en openleggen van de Korte Lakebeek
 - Opmaak masterplan en aanvraag brownfield Unalsite
 - Opmaak masterplan & uitvoeringsplan overgangsgebied Sint-Jozefinstituut

Stedelijke doortocht Geraardsbergen

- Uitvoeren quick wins
- Centrumdoortocht:
 - Opstart Projectstuurgroep (PSG MOW onder leiding DVW)
 - Opmaak uitvoeringsplannen met verhoogde kades en vernieuwd publiek domein
- Overgangsgebieden:
 - Grondverwerving en inrichtingswerken in beide overgangsgebieden om de lokale beschermingsdijken uit te voeren om de aanpalende woonwijken te beschermen
 - Opstart inrichtingswerken i.f.v. valleierherstel, verbinden Molenbeek en Boelaremeersen, hermeanderen Korte lakebeek
 - Opstart planologisch initiatief PRUP Unalsite met gedetailleerd onderzoek om de exacte locatie van de beschermingsmaatregelen te bepalen en opties voor waterrobuuste herontwikkeling

Stedelijke doortocht Geraardsbergen

- Herinrichting stedelijke doortocht met verhoogde kades en een nieuw publiek domein
- Inrichtingswerken overgangsgebieden i.f.v. valleierherstel
- Het waterrobuust herontwikkelen van de Unalsite

5 Stedelijke doortocht Ninove

- Invulling projectcoördinatie stedelijke doortocht
- Opmaak projectdefinitie doortocht Ninove i.f.v. uitbesteding
- Opmaak geïntegreerde visie/raamwerk stedelijke doortocht centrum & verkenning overgangsgebieden Stadspark & Mallaard, detecteren quick wins
- Opmaak masterplan overgangsgebied Stadspark Ninove, integratie beschermingsdijk, ruimte voor water, parkfuncties, infrastructuur sport en jeugd
- Opstart quick wins

Stedelijke doortocht Ninove

- Uitvoeren quick wins
- Centrumdoortocht:
 - Opstart Projectstuurgroep (PSG MOW onder leiding DVW)
 - Opmaak uitvoeringsplannen met verhoogde kades en vernieuwd publiek domein
- Overgangsgebieden:
 - Opmaak uitvoeringsplan overgangsgebied Stadspark Ninove
 - Opstart grondverwerving en inrichtingswerken i.f.v. aanleg lokale beschermingsdijk in overgangsgebied Stadspark met afstemming van de werken op het onthardingsproject in Pollarewijk
 - Opmaak masterplan overgangsgebied Mallaard/ Industriezone Nederwijk

Stedelijke doortocht Ninove

- Herinrichting stedelijke doortocht met verhoogde kades en een nieuw publiek domein
- Grondverwerving en inrichtingswerken in overgangsgebieden om de lokale beschermingsdijken uit te voeren gekoppeld aan het realiseren van ruimte voor water & optimalisatie verbinding Oude Dender

8 Stedelijke doortocht Denderleeuw-Affligem-Liedekerke

- Invulling projectcoördinatie stedelijke doortocht
- Opstart geïntegreerde visieontwikkeling i.s.m. Strategisch Project Denderknoop incl. het waterrobuust herontwikkelen van de Fabriekstraat, eiland Teralfene, nijverheidszone Begijnenmeers en Kop van Liedekerke, en overkoepelende geïntegreerde visie/raamwerk regionaal Denderpark tussen Kasteelstraat en spoorwegbrug L50A
- Opstart bemiddelingstraject proactief aankoopbeleid i.f.v. minnelijke verwerving eerstelijnsbebouwing Nijverheidszone Begijnenmeers en Eiland Teralfene
- Opstart planologisch initiatief GRUP Eiland Teralfene/ Begijnenmeers met gedetailleerd onderzoek om de exacte locatie te bepalen van de beschermingsmaatregelen
- Opstart uitvoeringsdossier beschermingsmaatregelen Appelboomstraat met afweging inrichtingsalternatieven

DWARSE LINTEN**1 Majoor van Lierdelaan / Gaverstraat**

- Opstart bemiddelingstraject proactief aankoopbeleid met minnelijke verwerving gebouwen en percelen Majoor Van Lierdelaan binnen indicatieve zone & kwalitatieve nazorg
- Inventarisatie eigendoms- en beheersstructuur van bestaande dijken samen met ecohydrologisch onderzoek meersen & verkenning quick wins

4 Jan de Coomanstraat / Zandbergen

- Opstart bemiddelingstraject proactief aankoopbeleid met minnelijke verwerving gebouwen en percelen Jan de Coomanstraat binnen indicatieve zone & kwalitatieve nazorg
- Opstart planologisch initiatief GRUP Zandbergen met gedetailleerd onderzoek om de exacte locatie van de beschermingsmaatregelen te bepalen, incl. heraanleg Molenbeek

6 Weerstanderskaai

- Opmaak geïntegreerde visie omgeving Weerstanderskaai en Okegembrug i.f.v. ruimte voor water en ecologische corridor langs de Dender, in samenwerking met de opmaak van het uitvoeringsplan van het parallel project Okegembrug met onderzoek naar bredere brugopening (Vervanging- en renovatieprogramma OverBruggen)
- Opstart bemiddelingstraject proactief aankoopbeleid met minnelijke verwerving gebouwen en percelen Weerstanderskaai & kwalitatieve nazorg

7 Kasteelstraat / Kaaistraat

- Opstart bemiddelingstraject proactief aankoopbeleid met minnelijke verwerving gebouwen en percelen Kasteelstraat binnen indicatieve zone & kwalitatieve nazorg
- Onderzoek mogelijke quick wins i.f.v. herstel watersysteem Oude Dender en relatie dorpscentrum Liedekerke

Stedelijke doortocht Denderleeuw-Affligem-Liedekerke

- Samenwerkingsakkoord gemeente Denderleeuw i.f.v. gefaseerde uitvoering:
 - o Planning opstart uitvoeringsdossier beschermingsmaatregelen Zandplaatstraat - Denderweg en Kiekeborrestraat met afweging inrichtingsalternatieven
 - o Aanleg beschermingsmaatregelen Zandplaatstraat - Denderweg en Kiekenborrestraat
 - o Opmaak uitvoeringsplannen herinrichting stedelijke doortocht ter hoogte van de Fabriekstraat
- Opmaak uitvoeringsplannen Teralfene herinrichting stedelijke doortocht met verhoogde kades, beschermingsmaatregelen en een nieuw publiek domein, opstart Projectstuurgroep (PSG MOW onder leiding DVW)
- Opmaak inrichtingsplannen mondingsgebied van de Bellebeek afgestemd op het verdwijnen van stuwsluis Teralfene en het vernatten van de Mansbroeken
- Aanleg beschermingsmaatregelen Appelboomstraat eventueel gekoppeld aan grondverwerving en instellen erfdienstbaarheden
- Uitvoeren quick wins

DWARSE LINTEN**Majoor van Lierdelaan / Gaverstraat**

- Opstart planologisch initiatief GRUP Overboelare met gedetailleerd onderzoek om de exacte locatie van de beschermingsmaatregelen te bepalen
- Opmaak uitvoeringsplan/ vergunningsdossier beschermingsmaatregelen Gaverstraat

Jan de Coomanstraat / Zandbergen

- Opmaak uitvoeringsplannen/ vergunningsdossiers beschermingsmaatregelen
- Opstart verwerving en inrichtingswerken i.f.v. aanleg beschermingsmaatregelen van bebouwing in de Benedenstraat, centrum Loost en centrum Zandbergen
- Heraanleg Molenbeek en uitvoeren beschermingsmaatregelen Beekstraat

Weerstanderskaai

- Opmaak uitvoeringsplan omgeving Weerstanderskaai en Okegembrug voor opwaarderen van de bestaande kades en herinrichting van de publieke ruimte
- Opstart verwerving en inrichtingswerken opwaarderen bestaande kades

Kasteelstraat / Kaaistraat

- Samenwerkingsakkoord gemeente Denderleeuw i.f.v. gefaseerde uitvoering Strategisch Plan: planning opstart planologisch initiatief GRUP Kasteelstraat/ Kaaistraat met gedetailleerd onderzoek om de exacte locatie van de beschermingsmaatregelen te bepalen
- Uitvoeren quick wins

Stedelijke doortocht Denderleeuw-Affligem-Liedekerke

- Herinrichting stedelijke doortocht met regionaal Denderpark met inbegrip van:
 - o Het toekomstgericht beschermen van de doortocht van de Dender in Teralfene en Denderleeuw met verhoogde kade, gekoppeld aan de vernieuwing van de publieke ruimte
 - o Het waterrobuust herontwikkelen van de Fabriekstraat, Eiland Teralfene, nijverheidszone Begijnenmeers en Kop van Liedekerke
 - o Het realiseren van een lokale beschermingsdijk voor de langse linten gekoppeld aan ruimte voor water
 - o Natuurtechnische inrichting van de Denderoevers

DWARSE LINTEN**Majoor van Lierdelaan / Gaverstraat**

- Verwerving en inrichtingswerken i.f.v. aanleg beschermingsmaatregelen Gaverstraat
- Verwerving en inrichtingswerken i.f.v. valleierstel & ruimte voor water Majoor van Lierdelaan en herinrichting van de Korte Lakebeek/Gavergracht

Jan de Coomanstraat / Zandbergen

- Verwerving en inrichtingswerken i.f.v. aanleg beschermingsmaatregelen van bebouwing in de Benedenstraat, centrum Loost en centrum Zandbergen
- Verwerving en inrichtingswerken i.f.v. valleierstel & ruimte voor water Jan de Coomanstraat en herinrichting van watersysteem de Rijt - Molenbeek - Kleibeek

Weerstanderskaai

- Verwerving en inrichtingswerken i.f.v. valleierstel & ruimte voor water Weerstanderskaai en openruimteverbinding tussen Grote Meersen en Pamelse meersen

Kasteelstraat / Kaaistraat

- Verwerving en inrichtingswerken i.f.v. aanleg beschermingsmaatregelen van bebouwing in de Kaaistraat en hoger gelegen bebouwing van de Kasteelstraat
- Verwerving en inrichtingswerken i.f.v. valleierstel & ruimte voor water Kasteelstraat, openruimte verbinding tussen de Dommelingen en Oude Dendermeersen, en herstel watersysteem Oude Dender

ECOHYDROLOGISCHE HERINRICHTING MEERSEN

1	Korte Lakemeersen - Overboelare	<ul style="list-style-type: none"> - Inventarisatie eigendoms- en beheersstructuur van meersen en dijken, na te streven ecohydrologische doelstellingen en verkenning quick wins - Onderzoek en uitvoering mogelijke quick wins i.f.v. valleierherstel en inrichting meersen ter hoogte van het vliegveld
3	Boelaremeersen	<ul style="list-style-type: none"> - Opstart inrichtingswerken volgens inrichtingsvisie Boelaremeersen (2023) op overheidsgronden, op reservaatpercelen van terreinbeherende verenigingen en aan de waterlopen waar verwachte impact op aangelanden beperkt is, in afwachting van vaststelling landinrichtingsplan - Opstart bemiddelingstraject minnelijke verwerving onbebouwde percelen Pijlekaartstraat en aankoopstrategie bebouwde percelen aan de meersenkant als opportuniteit - Vaststelling landinrichtingsplan meersengebieden projectzones 3 en 4 (LI spoor 2)
4	De Nuchten - Kwaadbroeken - Pollaremeersen	<ul style="list-style-type: none"> - Opmaak inrichtingsnota meersen projectzone 4, optimalisatie watersysteem Steenborrebeek en doelstellingen natuurrichtplan - Vaststelling landinrichtingsplan meersengebieden projectzones 3 en 4 - Opstart minnelijke verwerving i.f.v. verleggen Molenbeek met opmaak uitvoeringsplan Molenbeek en aantakking op de Kleibeek
6	Walputmeersen - Grote Meersen	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren quick wins
7	Pamelse meersen - Dommelingen	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren quick wins
9	Osbroek - Gerstjens	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren quick wins
10	Beneden-Dender - Grote Meers	<ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek eco-hydrologische optimalisatie van het volledig meersengebied, rekening houdende met de vooropgestelde doelstellingen in kader van Nationaal Park Scheldevallei, met inbegrip van optimaliseren van het watersysteem van de Grote Beek en Molenbeek, versterken van de waterbuffering in de beken rondom Oudegem en Mespelare, en bescherming van de woonwijken in Gijzegem en Mespelare - Uitvoeren quick wins
10	Beneden-Dender - Herdersem Meersen - Viestermeers	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren quick wins

ECOHYDROLOGISCHE HERINRICHTING MEERSEN

Korte Lakemeersen - Overboelare	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren quick wins 	Korte Lakemeersen - Overboelare	<ul style="list-style-type: none"> - Inrichtingswerken i.f.v. valleierherstel & ruimte voor water Majoor van Lierdelaan, herinrichting van de Korte Lakebeek/Gavergracht en inrichtingswerken in de meersengebieden
Boelaremeersen	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren landinrichtingsplan 		
De Nuchten - Kwaadbroeken - Pollaremeersen	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren landinrichtingsplan (LI spoor 2) - Verwerving en heraanleg Molenbeek met aantakking op de Kleibeek en uitvoeren beschermingsmaatregelen Beekstraat 	De Nuchten - Kwaadbroeken - Pollaremeersen	<ul style="list-style-type: none"> - Verwerving en inrichtingswerken i.f.v. valleierherstel & ruimte voor water Jan de Coomanstraat, openlegging de Rijt, herinrichting van watersysteem de Rijt - Molenbeek - Kleibeek, en inrichting van het volledig meersengebied
Walputmeersen - Grote Meersen	<ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek na te streven ecohydrologische doelstellingen en aangepast peilbeheer afgestemd op landbouwgebruik, koppelkansen met lopende projecten, en het detecteren en uitvoeren van mogelijke quick wins 	Walputmeersen - Grote Meersen	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren inrichtingsmaatregelen meersen i.f.v. valleierherstel afgestemd op agrarisch landgebruik
Pamelse meersen - Dommelingen	<ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek na te streven ecohydrologische doelstellingen, aansluitingen afwatering en gewenste grondwaterpeilen, waterkwaliteit, koppelkansen of raakvlakken met lopende projecten, en het detecteren en uitvoeren van mogelijke quick wins 	Pamelse meersen - Dommelingen	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren inrichtingsmaatregelen meersen i.f.v. valleierherstel met herstel van het watersysteem van de Oude Dender in aansluiting met de Boesdaalheidebeek
Osbroek - Gerstjens	<ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek na te streven ecohydrologische doelstellingen, het optimaliseren van de Beek van de lege Voshollen en gewenste grondwaterpeilen, koppelkansen of raakvlakken met lopende projecten, en het detecteren en uitvoeren van mogelijke quick wins 	Osbroek - Gerstjens	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren inrichtingsmaatregelen
Beneden-Dender - Grote Meers	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren inrichtingsmaatregelen 	Beneden-Dender - Grote Meers	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren inrichtingsmaatregelen
Beneden-Dender - Herdersem Meersen - Viestermeers	<ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek eco-hydrologische optimalisatie van het volledig meersengebied met herstel van de oude meanders, en van de verbinding tot de Dender wanneer mogelijk in relatie tot overstromingsrisico en wenselijk in relatie tot natuurontwikkeling - Opstart inrichtingswerken 	Beneden-Dender - Herdersem Meersen - Viestermeers	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren inrichtingsmaatregelen

VEILIG OVERSTROOMBARE TUINEN

- Opmaak infopakket met inspiratiebrochure
- Opmaak stedenbouwkundige verordening

TRAJECTBEGELEIDING INDIVIDUELE BESCHERMING

- Operationaliseren van plan van aanpak en afsprakenkader i.s.m. waterloopbeheerders en lokale besturen

AFSTEMMEN MET PARALLELE PROJECTEN

OPVOLGEN UITVOERING BESLIST BELEID

OPPORTUNITEITEN GRIJPEN VALLEIHERSTEL

VERGUNNINGENPLATFORM

AANVRAAG (EUROPESE) SUBSIDIES & UITVOERING VERSNELLEN

COMMUNICATIE

VEILIG OVERSTROOMBARE TUINEN 1000-TAL PERCELEN

- 1 - Veldekensdreef
- 2 - Buizemontstraat
- 3 - Baronie van Boelare, Pijlekaartstraat, Volderstraat, Kampstraat, Ganzestraat, Klakvijverstraat
- 4 - Nuchten, Benedenstraat, Peperstraat, Neerstraat, Eichenstraat, Pollare-dorp
- 5 - Dendermeersen, Burchtdam
- 6 - Piezelstraat, Nieuwe Kaai, Idevoordelaan
- 8 - Meersstraat
- 10 - Alfons De Cockstraat – Mevisstraat, Aartstraat, Meerskant, Denderstraat, Oude Heirbaan, Appels

TRAJECTBEGELEIDING INDIVIDUELE BESCHERMING

- Opmaak infopakket met inspiratiebrochure en communicatie 100-tal gebouwen met zeer kleine overstromingsdiepte T100 (< 10cm)
- Begeleiding 50-tal gebouwen met kleine overstromingsdiepte T100 (10 < x < 50cm)
- Begeleiding en detailonderzoek 15-tal gebouwen met grote overstromingsdiepte T100 (> 50cm)

AFSTEMMEN MET PARALLELE PROJECTEN

OPVOLGEN UITVOERING BESLIST BELEID

OPPORTUNITEITEN GRIJPEN VALLEIHERSTEL

VERGUNNINGENPLATFORM

AANVRAAG SUBSIDIES & UITVOERING VERSNELLEN

COMMUNICATIE

AFSTEMMEN MET PARALLELE PROJECTEN

OPVOLGEN UITVOERING BESLIST BELEID

OPPORTUNITEITEN GRIJPEN VALLEIHERSTEL

VERGUNNINGENPLATFORM

AANVRAAG SUBSIDIES & UITVOERING VERSNELLEN

COMMUNICATIE

De uitvoering van het Strategisch Plan is een interbestuurlijke opgave. Verschillende beleidsdomeinen en overheidsniveaus moeten acties ondernemen om de vooropgestelde projecten en maatregelen uitgevoerd te krijgen. Om dit alles te stroomlijnen en goed aan te sturen, is de verdere uitbouw van een goed functionerende samenwerkingsstructuur prioritair en wordt een programmacoördinator met coördinatieteam aangesteld. De programmacoördinator is de drijvende kracht achter de gecoördineerde en integrale aanpak van de uitvoering van het Strategisch Plan en zorgt dat de realisatie in samenhang voortgang maakt.

- A. PROCESSTRUCTUUR MET PROGRAMMACOÖRDINATIE**

- B. FASE 1 STEDELIJKE DOORTOCHTEN**

- C. FASE 1 DWARSE LINTEN**

- D. FASE 1 VALLEIBREDE PROJECTEN & BOVENSTROOMSE MAATREGELEN**

- E. BEGROTING 2024-2026**

1. INVULLING PROGRAMMACOÖRDINATIE

– Programmacoördinator

Volgende coördinatieopdrachten behoren tot het takenpakket van de programmacoördinator in functie van de goede uitvoering van het Strategisch Plan en het bevorderen van de samenwerking:

- **Waarborgen van de geïntegreerde aanpak en samenhangende uitvoering:** optreden als spilfiguur van de interbestuurlijke samenwerking met het gebiedsprogramma als gezamenlijk kader, waaronder het bewaken van de overkoepelende samenhang tussen projecten binnen projectzones of projecttypes, het samenbrengen van de verschillende actoren om de uitvoering van maatregelen te laten samensporen, het waarborgen van de geïntegreerde doelstellingen in plannen en ambities, evenals de afspraken rond inzet van instrumentarium en cofinanciering;
- **Bewaken van de voortgang en beheersbaarheid:** optreden als adviseur en aanjager van de projectcoördinatoren en de bevoegde diensten die de concrete projecten en maatregelen van het Strategisch Plan uitvoeren, om een vlot uitvoeringsproces te faciliteren, waaronder ook het instaan voor de constructieve werking van het coördinatieteam en de afstemming met T.OP Dender (zie verder), het opvolgen van de uitvoering van het beslist beleid en het gepast inspelen op opportuniteiten;
- **Proactief werk maken van financieringsstrategieën en realisatieovereenkomsten:** uitwerken en implementeren van strategieën om de uitvoering van het Strategisch Plan te verzekeren of te versnellen, waaronder het opmaken van het volgende uitvoeringsprogramma 2026-2030, het aanvragen van (Europese) subsidies, of opdachten ter ondersteuning van het onderhandelen van nieuwe afsprakenkaders (Blue Deal, gebiedsdeals, ...);
- **Voeren van een open en transparant proces:** verzorgen van een continue dialoog, communicatie en permanent aanspreekpunt voor alle betrokkenen, optreden als de overkoepelende communicator van het Strategisch Plan in samenwerking met het extern communicatieteam, gericht op het consolideren en verbreden van het draagvlak, correcte informatieverstrekking en realiseren van een brede betrokkenheid en zichtbaarheid;
- **Consolideren van de lange termijn procesvoering:** verder operationaliseren en bijsturen van de processtructuur van het Strategisch Plan rekening houdende met de bestuurlijke aanbevelingen uit het advies Weerbaar Waterland en de hervorming en overdracht van het waterloopbeheer aan waterschappen, waaronder ook de ruimtelijke kwaliteitsborging en het uitwerken van een voorstel voor een lange termijn processtructuur;
- **Instaan voor monitoring en rapportage:** adviseren en rapporteren van de voortgang van het Strategisch Plan halfjaarlijks aan de stuurgroep van T.OP Dender en jaarlijks aan de Vlaamse Regering en Provincie Oost-Vlaanderen, en het operationaliseren van aanpak en samenwerking rond de periodieke monitoring van de uitvoering van de doelstellingen van het Strategisch Plan, waaronder een monitoringstrategie en bijhorende monitoringsmaatregelen in functie van het realiseren van de beoogde meerwaarden, als aanvulling de reeds bestaande monitoring van de Vlaamse Overheid inzake waterveiligheid en natuurherstel.

– Programmamedewerker dwarse linten / meersen

Vanuit de programmacoördinatie wordt bijkomende capaciteit voorzien voor de projectzones van de dwarse linten (1,4, 6 en 7). Extra coördinatie is vereist voor de afstemming tussen de verschillende onderdelen van de projecten van de dwarse linten, en de afstemming van deze sleutelprojecten met de acties die in de meersen gepland zijn en de lopende parallelle projecten. Deze zones kennen immers een brede diversiteit van acties en betrokken actoren, alsook een groot aantal geïmpacteerde eigenaars en bewoners. Het omvat in het bijzonder de afstemming tussen het bemiddelingstraject met minnelijke verwerving, de gefaseerde uitvoering van planologische initiatieven en vergunningsdossiers gekoppeld aan de uitvoering van de projecten van de dwarse linten, en het onderzoek en de maatregelen die in de meersen gepland zijn in functie van waterbeheer en natuurinrichting. De programmamedewerker neemt zodoende ook een rol op bij de inzet van het omgevingsinstrumentarium en de opstart van de planologische initiatieven.

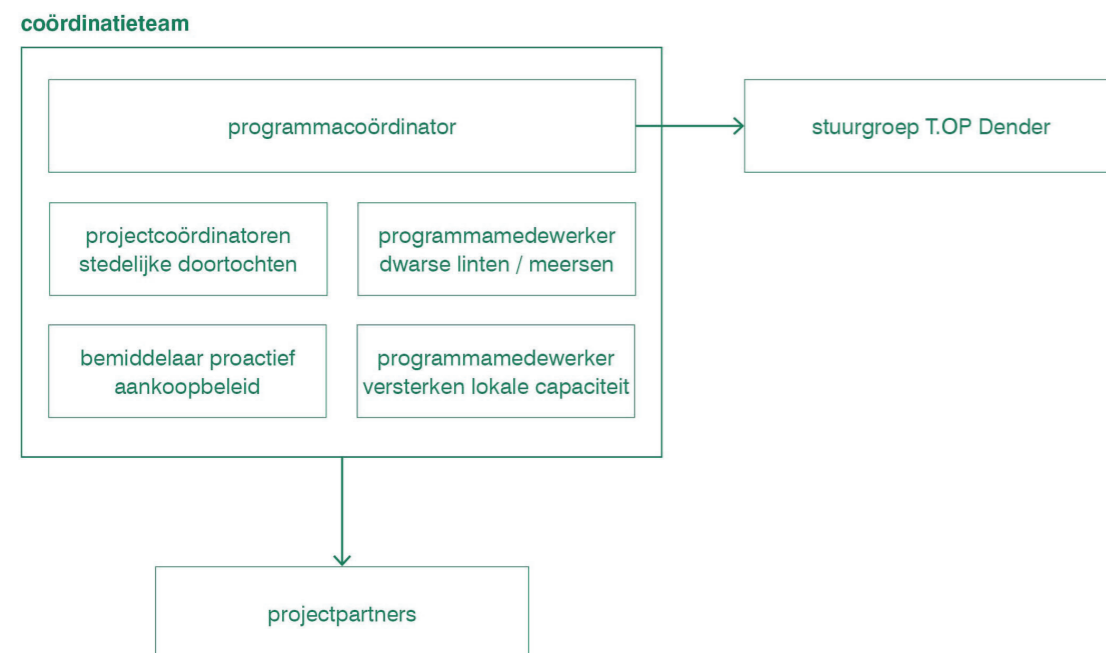
– Programmamedewerker versterken lokale capaciteit

Wanneer op het grondgebied van een gemeente veel ingrepen dienen te gebeuren, wordt specifiek extra capaciteit ingezet om de lokale overheid bij te staan in het opvolgen en integreren van de verschillende projecten met het lokaal omgevingsbeleid. In de eerste uitvoeringsfase geldt dit in het bijzonder voor de stad Geraardsbergen. Een programmamedewerker wordt aangesteld om de lokale capaciteit ter plaatse te versterken ter ondersteuning van de nodige input of actieve partnerrol vanuit het lokaal bestuur (zoals bij de stedelijke doortochten). De nodige inzet in de periode 2024-2026 is geraamd op 0,5 VTE voor Geraardsbergen, 0,3 VTE ter ondersteuning van de andere lokale besturen en 0,2 VTE als bijdrage aan het coördinatieteam.

– Coördinatieteam

De programmacoördinator verzorgt nauwe samenwerking met en tussen de diverse profielen die een overkoepelende trekkersrol opnemen in de uitvoering van het Strategisch Plan, zijnde de projectcoördinatoren stedelijke doortochten, de bemiddelaar van het traject proactief aankoopbeleid (zie p 32), de twee programmamedewerkers en de leden van het T.OP Team Werf 1 (zie verder). Zij bundelen krachten en stemmen de diverse deelprojecten en -acties op elkaar onderling af in het coördinatieteam van het Strategisch Plan. Daarnaast zorgen ze er samen voor dat de doelstellingen van het Strategisch Plan ook worden opgenomen in de reeds lopende projecten of projecten die vanuit verschillende beleidsdoelstellingen worden opgestart. Het coördinatieteam fungeert ook als beheersstructuur om de haalbaarheid en voortgang van de uitvoering te bewaken. De programmacoördinator is verantwoordelijk voor de constructieve werking van het coördinatieteam.

2. BESTUURSSTRUCTUUR

– Stuurgroep T.OP Dender

De processtructuur bouwt verder op de werking van het Strategisch Plan vandaag en volgt de adviezen om de verankering in [T.OP Dender](#) door te zetten (Werf 1).

In de stuurgroep van T.OP Dender zijn de betrokken overheden van het Strategisch Plan politiek vertegenwoordigd. Op vandaag zijn dit vertegenwoordigers van de minister van Openbare Werken en de minister van Omgeving, de Provincie Oost-Vlaanderen, en de lokale besturen van Geraardsbergen, Ninove, Roosdaal, Liedekerke, Denderleeuw, Affligem, Aalst, Lebbeke en Dendermonde. De stuurgroep wordt voorgezeten door de leidend ambtenaar van Departement Omgeving met co-voorzitterschap vanuit de Provincie Oost-Vlaanderen. Naast het Departement Omgeving en de Provincie Oost-Vlaanderen, zijn ook de co-trekkers van de werven, zijnde de Vlaamse Waterweg, het Agentschap Natuur en Bos en de Vlaamse Milieumaatschappij, vertegenwoordigd door hun (leidend) ambtenaar.

Als vertrekpunt wordt deze stuurgroep ingezet als bestuursstructuur van het Strategisch Plan waaraan de programmacoördinator halfjaarlijks rapporteert over de voortgang. In overleg met de betrokken actoren kan de programmacoördinator de processtructuur verder operationaliseren en een voorstel voor bijsturing uitwerken. Hierbij wordt rekening gehouden met de bestuurlijke aanbevelingen uit het advies Weerbaar Waterland en de hervorming en overdracht van het waterloopbeheer aan waterschappen. Aangepaste voorstellen voor de samenwerkings- en bestuursstructuur worden ter goedkeuring voorgelegd aan de stuurgroep T.OP Dender.

Binnen T.OP Dender blijft daarnaast een coördinerende, ondersteunende en overkoepelende rol behouden voor de programmaregie T.OP Dender om de afstemming met andere uitvoeringstrajecten of werven te verzekeren. In het bijzonder met Werf 2 welke focust op de uitvoering van groenblauwe maatregelen op de Denderflanken om mede de afvoer van het hemelwater te vertragen. De programmacoördinator is aanspreekpunt voor de regie van T.OP Dender in functie van een constructieve wisselwerking tussen de Werven, communicatie & financiering T.OP Dender.

– Ambtelijke trekkersgroep & T.OP Team Werf 1

De ambtelijke trekkersgroep omvat leidend ambtenaren van De Vlaamse Waterweg nv, Departement Omgeving, Agentschap Natuur en Bos en de Provincie Oost-Vlaanderen. Gezien de scope van het Strategisch Plan, vervullen zij samen de trekkersrol binnen de bovenlokale overheden in functie van een gezamenlijke uitvoering van het Strategisch Plan en de verankering in de beleidsuitvoering. Zij zijn allen vertegenwoordigd in de stuurgroep van T.OP Dender. Medewerkers van de betrokken organisaties bundelen krachten in het T.OP Team voor Werf 1 en staan gezamenlijk in voor de dagelijkse aansturing en de nodige voorbereidingen van het bestuurlijk overleg. Zij maken ook deel uit van het coördinatieteam van het Strategisch Plan.

3. COMMUNICATIE & PARTICIPATIE

Net als bij de opmaak van het Strategisch Plan, dat tot stand kwam door de inbreng van een grote groep betrokkenen, zal tijdens de uitvoeringsfase verder ingezet worden op een transparante communicatie en intensieve participatie van alle betrokken actoren in de verschillende projectzones. De gewenste structurele veranderingen hebben niet enkel betrekking op het watersysteem van de Dender zelf, maar zullen ook ingrijpen in de wijze waarop de vallei momenteel is ingericht. Een breed participatietraject in functie van gedragenheid van de maatregelen blijft noodzakelijk om tot een vlotte en snelle uitvoering van de voorziene maatregelen en projecten te komen. Naast de Vlaamse en provinciale overheden, zijn de lokale administraties en bestuurders actieve partner bij de uitwerking van de acties op terrein. Ook burgers, eigenaars, buurtbewoners en middenveldorganisaties zullen via infomarkten, infosessies of cocreatie ruim de kans krijgen om hun stem te laten horen.

We maken hierbij een onderscheid tussen enerzijds overkoepelende communicatie over het Strategisch Plan vanuit de interbestuurlijke samenwerking en gericht op het informeren, sensibiliseren en realiseren van zichtbaarheid. Deze communicatie is ook afgestemd op overkoepelende communicatie vanuit T.OP Dender. Anderzijds omvat het meer operationeel en projectgebonden communicatie over de uitvoering van het Strategisch Plan in functie van correcte informatieverstrekking, realiseren van een brede betrokkenheid en verbreden van het draagvlak. Al deze communicatie wordt gebundeld voorzien via de bestaande projectwebsite <https://ruimtevoorwater.be> met een interactieve kaart. Aanvullend wordt ingezet op communicatie via de bestaande kanalen van de betrokken overheden en actoren.

De Programmacoördinator is in overleg met het coördinatieteam eindverantwoordelijke voor de communicatie over het Strategisch Plan en het bepalen van de participatiestrategie. In overleg met de betrokken actoren kan de programmacoördinator communicatiekanalen en producten verder uitbouwen en een voorstel voor bijsturing uitwerken.

4. OVERZICHT RAMING FASE 1 PROGRAMMACOÖRDINATIE, COMMUNICATIE & PARTICIPATIE 2024-2026

In de eerste uitvoeringsfase van het Strategisch Plan worden de programmacoördinator en programmamedewerker 'versterken lokale capaciteit' als externe profielen voorzien vanuit het Vlaams beleidsniveau door het Departement Omgeving. De medewerker 'dwarse linten / meersen' wordt bijkomend tijdelijk als intern personeel aangeworven. Gezien de langdurige looptijd van de uitvoering en de noodzakelijke interne kennisopbouw om dit complex plan te kunnen coördineren, alsook de nood aan inhoudelijke ervaring over de werking van de betrokken overheden bij de opeenvolgende projecten, wordt ernaar gestreefd om voor de volgende uitvoeringsfase meer in te zetten op bijkomende interne capaciteit. Bovendien is de kost voor interne Vo-capaciteit meestal beduidend lager dan de kosten voor structureel ingezette externen.

Financiering extern personeel Programmacoördinator en Programmamedewerker versterken lokale capaciteit	500.000 €	OMG
Financiering bijkomend intern personeel Programmamedewerker dwarse linten / meersen	200.000 €	OMG
Financiering extern personeel Communicatie	250.000 €	DVV
Financiering inzet communicatiemiddelen	110.000 €	OMG (50.000), ANB (30.000), POV (30.000)

Het Strategisch Plan bepaalt de aanpak van drie stedelijke doortochten, namelijk de doortocht van Geraardsbergen, de doortocht van Ninove en de doortocht van Denderleeuw-Affligem-Liedekerke. De opgave voor de stedelijke doortochten is om het stedelijk gebied met de historische kernen te beschermen tegen overstromingen d.m.v. waterkerende maatregelen en tegelijkertijd het publiek domein op te waarderen, met kansen voor kwalitatieve stadsontwikkeling, maar ook om overgangsgebieden te creëren waar de rivier meer ruimte krijgt.

Het programma voor de stedelijke doortochten (centrumdoortochten en overgangsgebieden) bestaat uit verschillende acties met nood aan een geïntegreerde aanpak: vernieuwing van de infrastructuur (keermuren, verhoogde kades, dijken) en aansluitend publiek domein, zowel stads en/of bedrijventerreinontwikkeling als stedelijke parklandschappen i.k.v. lopende of op te starten masterplannen.

In de eerste uitvoeringsfase wordt gefocust op de opmaak van een geïntegreerde visie voor de doortochten, de opmaak van masterplannen voor enkele overgangsgebieden en de uitvoering van lokale beschermingsmaatregelen waar mogelijk als quick wins.

- A. PROCESSTRUCTUUR MET PROGRAMMACOÖRDINATIE
- B. FASE 1 STEDELIJKE DOORTOCHTEN**
- C. FASE 1 DWARSE LINTEN
- D. FASE 1 VALLEIBREDE PROJECTEN & BOVENSTROOMSE MAATREGELEN
- E. BEGROTING 2024-2026

1. INVULLING PROJECTCOÖRDINATIE

Het programma voor de stedelijke doortochten bestaat uit zeer verschillende acties, te verdelen in drie categorieën, met nood aan een geïntegreerde aanpak:

1. Vernieuwing van de infrastructuur: keermuren, verhoogde kades, dijken, aansluitend publiek domein
2. Acties die hieruit volgen: verleggen zijwaterlopen, fietsinfrastructuur, ontwikkeling park...
3. Stads en/of bedrijventerreinontwikkeling ikv lopende of op te starten masterplannen

Dit vereist voor elke stedelijke doortocht projectcoördinatie, maar ook uitvoerige technische expertise en een perspectief vanuit het omgevingsbeleid. De projectcoördinatie wordt daarom gedeeld over twee profielen: een **projectcoördinator Openbare Werken** en een **projectcoördinator Omgevingsontwikkeling**. Zij bewaken samen de geïntegreerde aanpak en zijn samen verantwoordelijk om het groot aantal acties en deelprojecten te stroomlijnen in de gefaseerde uitvoering en in overleg met al de betrokken actoren. De projectcoördinator Openbare Werken focust daarbij op de vernieuwing van de infrastructuur en aansluitend publiek domein, terwijl de projectcoördinator Omgevingsontwikkeling zich toelegt op de ruimtelijke acties die tot dieper in het stedelijk weefsel doordringen. Ze worden bij deze taken ondersteund door een inhoudelijk team bestaande uit verschillende profielen.

De gezamenlijke opdrachten die behoren tot het takenpakket van deze projectcoördinatoren zijn deels gelijkaardig aan deze van de programmacoördinator, maar dan op niveau van de stedelijke doortocht. In de eerste uitvoeringsfase gaat het specifiek over:

- Aansturen van de opmaak van de geïntegreerde visie stedelijke doortocht en de ruimtelijke kwaliteitsborging
- Detecteren en opstarten van quick wins
- Opvolgen van de projecten die parallel worden opgestart in het gebied van de stedelijke doortocht (via stuurgroepen) en zorgen voor de inhoudelijke afstemming met de doelstellingen en andere acties van het Strategisch Plan
- Bewaken van de voortgang van de uitvoering met doorkijk naar de volgende projectfase, waaronder ook het bijdragen aan de opmaak van financieringsstrategieën en realisatieovereenkomsten
- Optreden als aanspreekpunt voor de verschillende deelproject(en) en verzorgen van participatief traject met in het bijzonder de samenwerking met de betrokken lokale besturen
- Instaan voor projectgebonden communicatie, afgestemd op de overkoepelende communicatie
- Rapporteren over de voortgang van de uitvoering van de stedelijke doortocht aan de Programmacoördinator en deelnemen aan het Coördinatieteam.

2. DOORTOCHT GERAARDSBERGEN

– Opmaak projectdefinitie

In kader van de lopende opdracht (voorjaar 2024) en invulling van de projectcoördinatie wordt een projectdefinitie opgemaakt voor de doortocht van Geraardsbergen. Deze projectdefinitie kadert de opdracht binnen het Strategisch Plan en bundelt randvoorwaarden voor de uitvoering van de doortocht (zowel hydraulisch, ruimtelijk als infrastructuur) alsook voor de studieopdracht (uit te voeren onderzoeken, samenwerking...).

– Opmaak geïntegreerde visie stedelijke doortocht

Voorafgaand aan de opmaak van het uitvoeringsbestek voor, en aanbesteding van, de centrumdoortocht wordt een geïntegreerde visie/ raamwerk opgemaakt, waarbinnen de vernieuwing van de infrastructuur en de acties die hieruit volgen kaderen. De visie koppelt de doelstellingen van het Strategisch Plan aan andere uitdagingen in de doortochten inzake (trage) mobiliteit, riolering, erfgoed, beeldkwaliteit en opportuniteiten inzake kwalitatieve verblijfsplekken, stadsontwikkeling en -beleving. Er wordt actief op zoek gegaan naar quick wins. Daarbij worden ook toekomstscenario's onderzocht voor de parking in de Kleine Karmelietenstraat. Kanttekening hierbij is dat de opmaak van het ruimere kader het ontwerp en de realisatie van de infrastructuur niet mag vertragen. Voor de overgangsgebieden (Rood Kruis, Unal, Karmelieten/Sint-Jozef) wordt daarom parallel meer gedetailleerd onderzoek opgestart waarbij de aanvang van de uitvoeringswerken voor de beschermingsmaatregelen al in de eerste fase als quick win worden nagestreefd.

– Opmaak masterplan en uitvoeringsplan overgangsgebied Rood Kruis

Na de definitieve aanduiding van het WORG Rood Kruis kan voor het overgangsgebied een masterplan worden opgemaakt. Daarbij wordt de inpassing van een beschermingsdijk gekoppeld aan een ruimere landschapsopgave voor het gebied, inclusief het verbeteren van de structuurkwaliteit van de Korte Lakebeek. Er is nog één woning aanwezig waarvoor een bemiddelingstraject wordt opgestart voor minnelijke verwerving (zie 3.1).

– Aanvraag brownfield en opmaak masterplan Unal-site

Er wordt voor het bedrijventerrein een brownfield aangevraagd en een masterplan opgemaakt. Daarbij wordt het bedrijventerrein als overgangsgebied herontwikkeld d.m.v. waterrobuuste projectontwikkeling met een kleinere footprint en individuele beschermingsmaatregelen. De vrijgekomen ruimte sluit aan op de Dender en wordt heringericht met een verhoogde buffercapaciteit en meerwaarden voor natuur.

– Opmaak masterplan en uitvoeringsplan overgangsgebied Sint-Jozef Instituut

Na de definitieve aanduiding van het WORG Sint-Jozef kan voor het overgangsgebied een masterplan worden opgemaakt. Daarbij wordt de inpassing van lokale beschermingsdijken gekoppeld aan een ruimere landschapsopgave voor het gebied, met bijzonder aandacht voor de monding van de Molenbeek in de Dender.

3. DOORTOCHT NINOVE

– Opmaak projectdefinitie

In kader van de lopende opdracht (voorjaar 2024) en invulling van de projectcoördinatie wordt een projectdefinitie opgemaakt voor de doortocht van Ninove. Deze projectdefinitie kadert de opdracht binnen het Strategisch Plan en bundelt randvoorwaarden voor de uitvoering van de doortocht (zowel hydraulisch, ruimtelijk als infrastructureel) alsook voor de studieopdracht (uit te voeren onderzoeken, samenwerking,...).

– Opmaak geïntegreerde visie stedelijke doortocht

Voorafgaand aan de opmaak van het uitvoeringsbestek voor, en aanbesteding van, de centrumdoortocht wordt een geïntegreerde visie/ raamwerk opgemaakt, waarbinnen de vernieuwing van de infrastructuur en de acties die hieruit volgen kaderen. Hierbij wordt ook de inpassing van de lokale beschermingsdijk in de overgangsgebieden Stadspark Ninove en Mallaard/Industriezone Nederwijk verkend en wordt een plan van aanpak voor het overgangsgebied Mallaard voorbereid. De visie koppelt de doelstellingen van het Strategisch Plan aan andere uitdagingen in de doortochten inzake (trage) mobiliteit, riolering, erfgoed, beeldkwaliteit en opportuniteiten inzake kwalitatieve verblijfsplekken, stadsontwikkeling en -beleving. Er wordt actief op zoek gegaan naar quick wins. Kanttekening hierbij is dat de opmaak van het ruimere kader het ontwerp en de realisatie van de infrastructuur niet mag vertragen. Voor het overgangsgebied van het Stadspark wordt daarom in parallel het meer gedetailleerd onderzoek opgestart.

– Opmaak masterplan overgangsgebied Stadspark Ninove

Er wordt een masterplan opgemaakt voor het stadspark van Ninove en ruime omgeving. Daarbij wordt de bestaande Denderdijk verlaagd en een nieuwe beschermingsdijk verderop in het park gerealiseerd. Er worden scenario's onderzocht voor het openleggen van de Oude Dender, alsook voor de integratie van sportinfrastructuur in en rondom het park.

4. REGIONAAL DENDERPARK

– Opmaak geïntegreerde visie/raamwerk i.s.m. Strategisch project Denderknoop

De geïntegreerde visieontwikkeling voor het Regionaal Denderpark verloopt in nauwe wisselwerking met het Strategisch Project Denderknoop, dat reeds voorziet in een masterplan voor beschermingsmaatregelen en het waterrobuust herontwikkelen van de Fabriekstraat, nijverheidszone Begijnenmeers en Kop van Liedekerke. Dit wordt aangevuld met een ruimere geïntegreerde visie/raamwerk voor het regionaal Denderpark tussen Kasteelstraat en spoorwegbrug L50A. De visie koppelt de doelstellingen van het Strategisch Plan aan andere uitdagingen en projecten in het regionaal Denderpark inzake mobiliteit, riolering, erfgoed, beeldkwaliteit en opportuniteiten inzake kwalitatieve verblijfsplekken, stadsontwikkeling en -beleving.

– Verkoopzekerheid, bemiddelingstraject en nazorg voor gebouwen binnen de indicatieve zone

De eerstelijnsbebouwing van de nijverheidszone Begijnenmeers en de laagst gelegen bebouwing in Teralfene liggen binnen de indicatieve zone, en worden niet beschermd in het Strategisch Plan. In afwachting van het meer gedetailleerd onderzoek, voorziet de Vlaamse overheid hier verkoopzekerheid via minnelijke verwerving van gebouwen en bouwgronden, alsook een bemiddelingstraject en nazorg (zie p 32 e.v.).

– Opstart planologisch initiatief GRUP Eiland Teralfene/ Begijnenmeers

Parallel aan de opmaak van de masterplannen in kader van het Strategisch Project Denderknoop wordt ter bescherming van Eiland Teralfene/ Begijnenmeers een gewestelijke RUP-procedure opgestart. Het GRUP maakt op basis van gedetailleerd onderzoek en masterplannen een afweging van inrichtingsalternatieven voor het aanleggen van beschermingsmaatregelen ter hoogte van Eiland Teralfene en Begijnenmeers, incl. modellering effect op Bellebeek en Begijnengracht. Het voorziet de nodige herbestemmingen en indien noodzakelijk zorgt het RUP voor de planologische verankering van de beschermingsmaatregelen. Aan het RUP wordt een onteigeningsplan gekoppeld zodat de noodzakelijke gronden kunnen verworven worden in kader van het realiseren van beschermingsmaatregelen.

– Opmaak uitvoeringsplan lokale beschermingsmaatregelen Appelboomstraat

Er wordt een uitvoeringsdossier opgestart om de beschermingsmaatregelen van de Appelboomstraat als quick win te realiseren met afweging inrichtingsalternatieven en participatief traject.

5. OVERZICHT RAMING FASE 1 STEDELIJKE DOORTOCHTEN 2024-2026

Stimuleren en ondersteunen lokale quick wins stedelijke doortochten	300.000 €	OMG
Financiering extern personeel Projectcoördinator Openbare Werken voor 3 stedelijke doortochten	320.000 €	DVW
Stedelijke doortochten Geraardsbergen en Ninove		
Inzet intern personeel Projectcoördinator Omgevingsontwikkeling voor 2 stedelijke doortochten	0,6 VTE	POV
Inzet intern personeel inhoudelijke begeleiding (verschillende profielen) voor 2 stedelijke doortochten	0,6 VTE	POV (vanuit DVW, OMG reguliere inzet, idem LB ondersteund vanuit programmacoördinatie)
Financiering studiekosten projectdefinities 2 stedelijke doortochten	100.000	DVW
Financiering studiekosten fase 1 stedelijke doortocht Geraardsbergen (geïntegreerde visie, masterplan voor 2 overgangsgebieden met uitvoeringsplannen beschermingsmaatregelen)	280.000 €	DVW (120.000), OMG (110.000), POV (40.000), Geraardsbergen (10.000)
Financiering studiekosten masterplan Unalsite en inzet intern personeel	120.000 € 0,6 VTE	POV
Financiering studiekosten fase 1 stedelijke doortocht Ninove (geïntegreerde visie, masterplan overgangsgebied Stadspark)	200.000 €	DVW (60.000), OMG (90.000), POV (40.000), Ninove (10.000)
Stedelijke doortocht Regionaal Denderpark		
Financiering Projectcoördinatie & studiekosten fase 1 ikv Strategisch Project Denderknoop (masterplannen Fabriekstraat, Begijnenmeers & Kop van Liedekerke)	370.000 €	POV (170.000), OMG (150.000), Denderleeuw (20.000), Liedekerke (30.000)
Co-financiering studiekosten fase 1 stedelijke doortocht Regionaal Denderpark (geïntegreerde visie/raamwerk)	60.000 €	DVW
Financiering studiekosten planologisch initiatief GRUP Eiland Teralfene / Begijnenmeers (incl. gedetailleerde watermodellering en effectenonderzoek)	250.000 €	OMG (180.000), DVW (70.000)
Financiering opmaak uitvoeringsplan lokale beschermingsmaatregelen Appelboomstraat	50.000 €	DVW

In het Strategisch Plan wordt bepaald om in de vier dwarse linten en in de doortocht van Denderleeuw / Affligem de hoger gelegen gebouwen met een beperkt overstromingsrisico te beschermen. Op de laagstgelegen plekken waar het overstromingsrisico (fluviaal en pluviaal) niet kan worden weggenomen, worden de gebouwen niet beschermd, hun overstromingsrisico verandert niet. Hier zijn verwervingen onvermijdelijk om de doelstellingen van het Strategisch Plan te realiseren. Op kortere termijn gaat het over verwervingen die noodzakelijk zijn om beschermingsmaatregelen te kunnen uitvoeren. Op langere termijn over verwervingen van gebouwen die niet beschermd kunnen worden en waarvan het verwijderen de nodige ruimte voor water en valleierherstel creëert. Daarnaast zijn verwervingen van enkele nog onbebouwde percelen noodzakelijk om nieuw overstromingsrisico te vermijden.

In de eerste uitvoeringsfase maakt de Vlaamse overheid werk van de verkoopzekerheid van deze gebouwen en bouwgronden via minnelijke verwerving, met een bemiddelingstraject en nazorg. Het betreft een 90-tal gebouwen die zijn opgenomen in de indicatieve zone van de aankoopstrategie van het Strategisch Plan. Daarnaast worden gefaseerd enkele planologische initiatieven met meer gedetailleerd onderzoek genomen i.f.v. de opmaak van een GRUP, waarbij de locatie en uitvoering van de beschermingsmaatregelen worden afgewogen en rechtzekerheid wordt gecreëerd.

- A. PROCESSTRUCTUUR MET PROGRAMMACOÖRDINATIE
- B. FASE 1 STEDELIJKE DOORTOCHTEN
- C. FASE 1 DWARSE LINTEN**
- D. FASE 1 VALLEIBREDE PROJECTEN & BOVENSTROOMSE MAATREGELEN
- E. BEGROTING 2024-2026

1. OPSTART BEMIDDELINGSTRAJECT PROACTIEF AANKOOPBELEID MET MINNELIJKE VERWERVING

– Verkoopzekerheid binnen indicatieve zone

In het Strategisch Plan is vastgelegd welke gebouwen en bouwgronden na uitvoering van het plan zeker beschermd kunnen worden omwille van ruimtelijke en waterbouwkundige aspecten. Een groep gebouwen en bouwgronden kan niet worden beschermd op basis van het Strategisch Plan. Het betreft een 90-tal gebouwen die zijn opgenomen in de indicatieve zone van de aankoopstrategie van het Strategisch Plan.

Om te vermijden dat de eigenaars en gebruikers in onzekerheid blijven (vooraleer een planinitiatief uitsluitel geeft) garandeert de Vlaamse overheid de verkoopzekerheid van de gebouwen en bouwgronden in de indicatieve zone. Indien eigenaars of bewoners het planologische initiatief met meer gedetailleerd onderzoek niet willen afwachten, krijgen zij de mogelijkheid hun gebouw of bouwgrond vervroegd en vrijwillig te verkopen aan de overheid. Op de volgende bladzijden staan de verschillende indicatieve zones aangeduid.

– Bemiddelingstraject

Parallel aan het toepassen van het recht van voorkoop start de Vlaamse Overheid een bemiddelingstraject op. Het doel van dit bemiddelingstraject is het informeren en bevragen van alle eigenaars en huurders in de indicatieve zones naar hun specifieke noden, het begeleiden van de eigenaars en huurders naar oplossingen en het beheren van de betrokken percelen in de periode tussen de aankoop en de sloop van de bebouwing. Belangrijk hierbij is het informeren over hun specifieke situatie en de verschillende verkoop- of verwervingsopties (vervroegd, na het RUP-proces, via onteigening, met verlengd vruchtgebruik, enzovoort).

De bemiddelaar vormt het aanspreekpunt voor de geïmpacteerde eigenaars en gebruikers en voorziet de nodige aanpak om de noden in kaart te brengen en gepaste begeleiding te voorzien. Tijdens het onderzoek naar het voorkeursalternatief en de opmaak van het Strategisch Plan werden 2 reeksen van infosessies georganiseerd waaraan geïmpacteerde eigenaars en gebruikers vrijwillig konden deelnemen. Deze vorm van informeren en bevragen van groepen inwoners kan worden verdergezet in het bemiddelingstraject. Naast informeren en bevragen in groep, is het noodzakelijk om ook persoonlijke begeleiding te voorzien.

– Nazorg

Om te vermijden dat er leegstand ontstaat in de indicatieve zone, waarborgt de bemiddelaar in overleg met de betrokken overheden het beheer van de aangekochte gebouwen. Drie opties kunnen overwogen worden om een oplossing op maat van elk gebouw te bekomen.

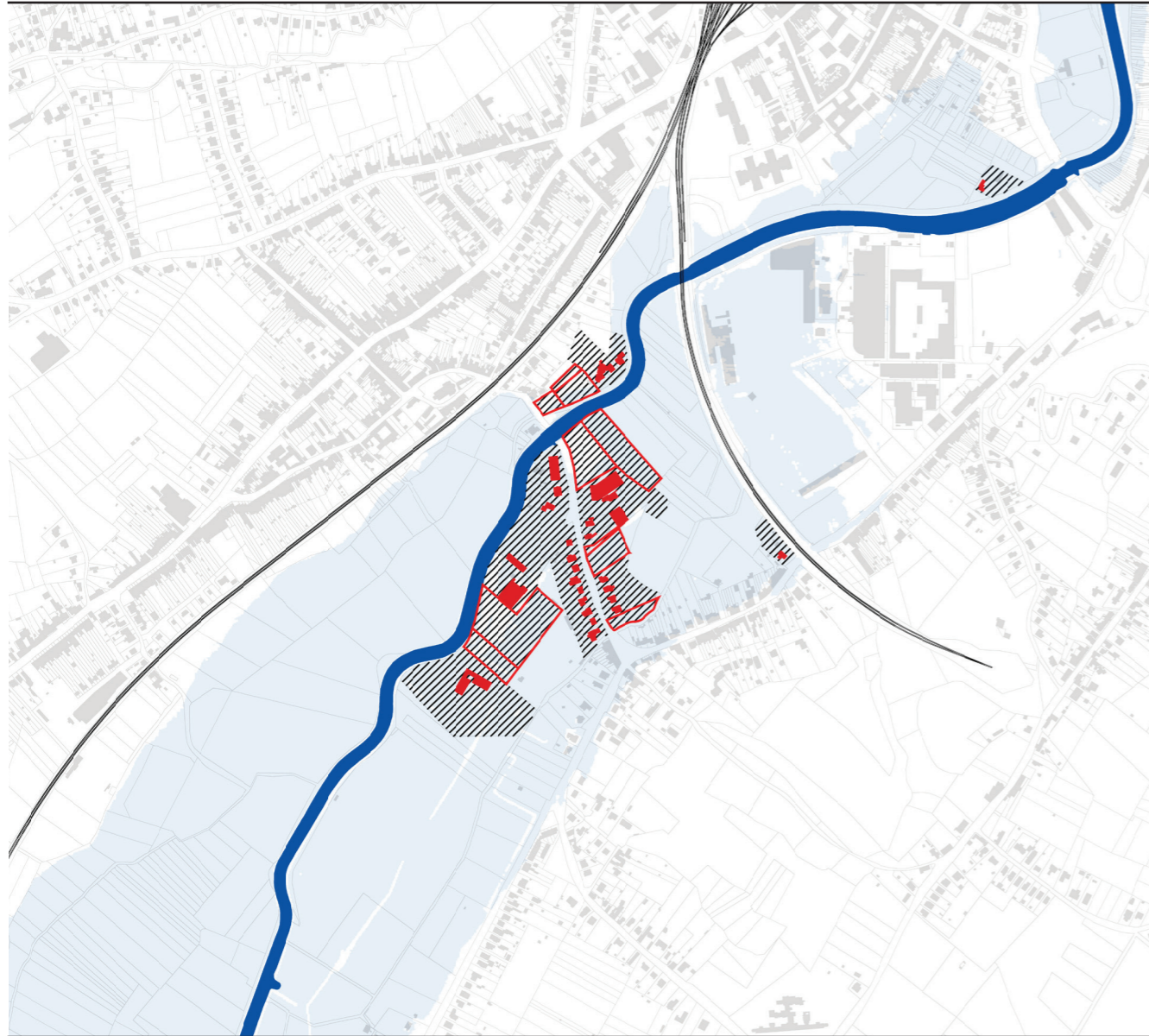
1. Verlengd vruchtgebruik: indien de eigenaars dit wensen, kan er onderhandeld worden over verlengd vruchtgebruik van het gebouw na verkoop
 2. Slopen op korte termijn: indien de gebruikers onmiddellijk verhuizen na de minnelijke verwerving, wordt op korte termijn overgegaan tot sloop en het ontharden van de sites om leegstand in de betrokken straten te vermijden en sneller valleierstel te realiseren
 3. Tijdelijke invulling: indien de gebruikers een nieuwe locatie gevonden hebben en slopen (tijdelijk) geen prioriteit is of bouwtechnisch niet mogelijk is (bv. bij gekoppelde woningen), kan er in overleg met de betrokken gemeente gekeken worden naar een tijdelijke invulling zoals een gemeenschapsfunctie
- De Vlaamse Overheid is aan zet om gebouwen te slopen, sites te ontharden eventuele opgehoogde gronden af te graven en het gebied opnieuw in te richten. Het hoofddoel van de herinrichting bestaat erin het waterbufferend vermogen van de site te vergroten afgestemd op het valleibrede project van de herinrichting van de meersengebieden.

– Opportuniteiten voor valleierstel buiten indicatieve zone

Ook buiten de indicatieve zone kunnen zich opportuniteiten voordoen voor het creëren van bijkomend valleierstel door verwerving van gebouwen of bouwgronden. Zo zijn er in de ontwikkelingsvisie locaties aangeduid waar het creëren van ruimte voor water onderzocht kan worden als bedrijven de activiteiten zouden stopzetten of wensen te herlocaliseren. Het gaat vooral over enkele historisch gegroeide bedrijven(terreinen) verspreid in de Dendermeersen die voor hun activiteit de link met het water verloren zijn en waar op termijn de vallei kan hersteld worden d.m.v. sloop en ontharding. Aanvullend zijn er nog enkele woningen en bouwgronden waarvoor het, omwille van het herstellen van de meersengebieden, eerder opportuun is om ze te verwerven wanneer ze te koop worden aangeboden in plaats van ze te beschermen. Wanneer dergelijke opportuniteiten zich voordoen, wordt onderzocht of ze kunnen worden aangegrepen en verwerving wenselijk en mogelijk is.

De verantwoordelijkheid voor het detecteren van deze opportuniteiten ligt bij de programmaregisseur, via meldingen van voorkooprecht van De Vlaamse Waterweg, en bij de lokale overheden. De gemeente meldt aan de programmaregisseur wanneer een bedrijf zijn activiteiten stopzet of wanneer er plannen zijn om sites te transformeren. De provinciale ontwikkelingsmaatschappij (POM) wordt dan bij het proces betrokken. Indien het gaat om een bedrijventerrein wordt onderzocht in welke mate de activiteiten geherlocaliseerd kunnen worden naar een andere plek. Eventueel wordt planologische ruil via een planproces geregeld.

**- PROJECTZONE 1
MAJOOR VAN LIERDELAAN**

LEGENDE

- Indicatieve zone voor openruimteverbinding en/of realisatie van beschermingsmaatregelen
- Verkoopzekerheid van gebouwen
- Verkoopzekerheid van onbebouwde percelen

Deze kaart geeft aan welke gebouwen en percelen geen beschermingsmaatregelen krijgen volgens de bepalingen van het Strategisch Plan Ruimte voor Water Dendervallei en waarvoor een specifiek aankoopbeleid wordt gevoerd. Deze aanduiding is gebaseerd op het GRB en de huidige (harde) bestemming volgens het gewestplan of geldend BPA/RUP. Deze aanduiding is juridisch niet bindend.

**- PROJECTZONE 2
DOORTOCHT GERAARDSBERGEN**

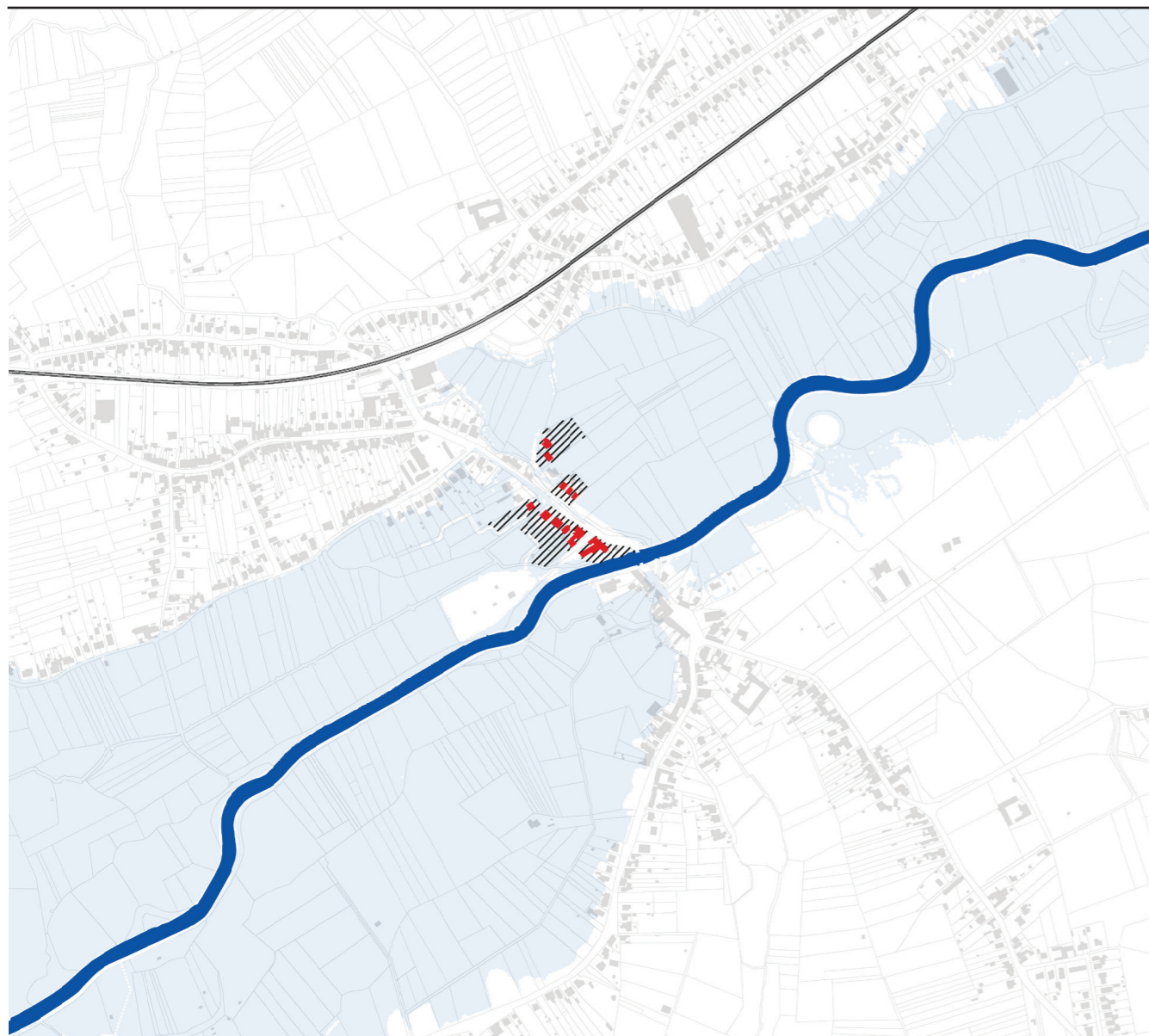

LEGENDE

- Indicatieve zone voor openruimteverbinding en/of realisatie van beschermingsmaatregelen
- Verkoopzekerheid van gebouwen
- Verkoopzekerheid van onbebouwde percelen

Deze kaart geeft aan welke gebouwen en percelen geen beschermingsmaatregelen krijgen volgens de bepalingen van het Strategisch Plan Ruimte voor Water Dendervallei en waarvoor een specifiek aankoopbeleid wordt gevoerd. Deze aanduiding is gebaseerd op de percelen en gebouwen van het GRB en is juridisch niet bindend.

**- PROJECTZONE 4
DE NUCHTEN – JAN DE COOMANSTRAAT
KWAADBROEKEN – POLLAREMEERSEN**

LEGENDE

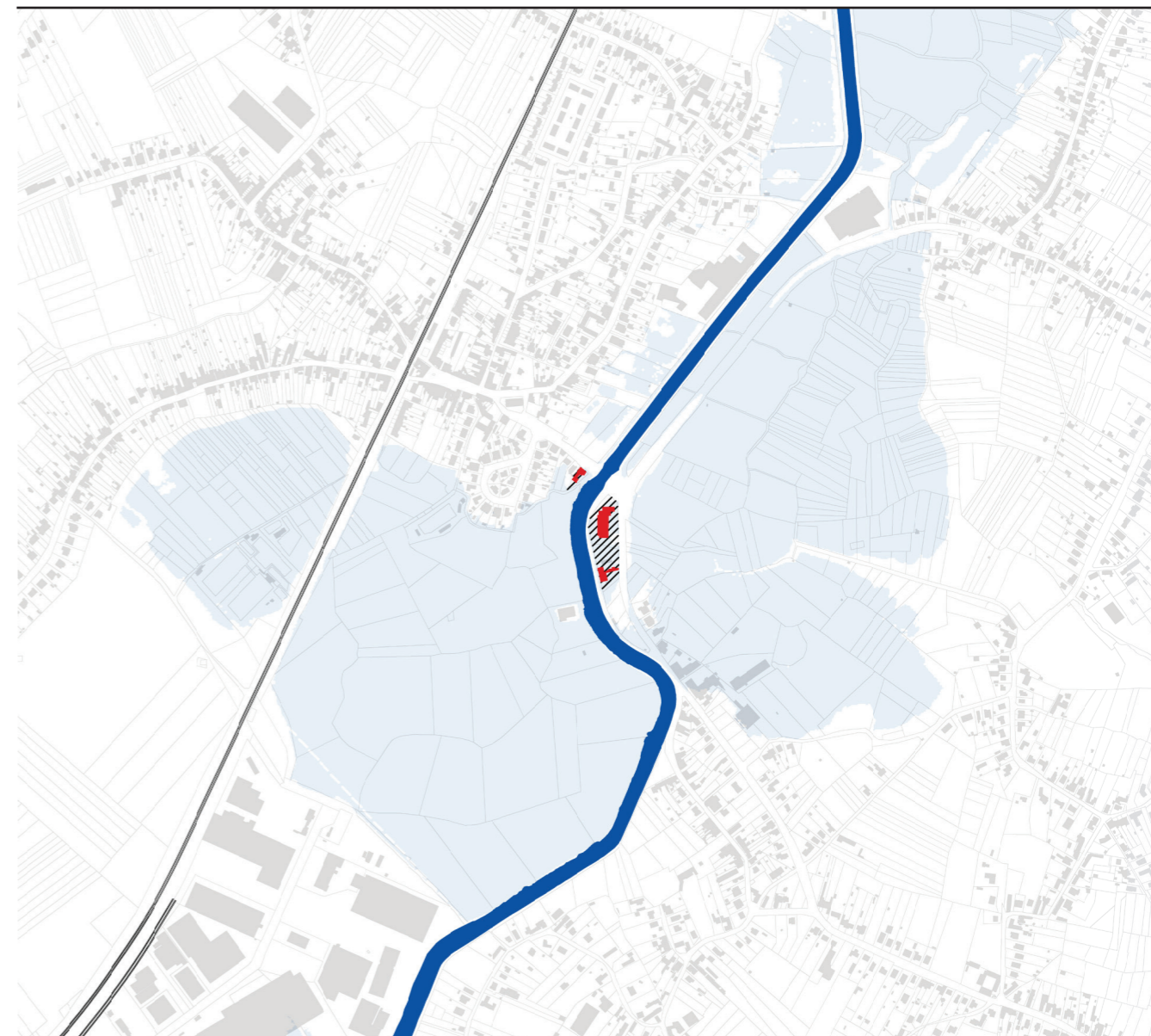
////// Indicatieve zone voor openruimteverbinding en/of realisatie van beschermingsmaatregelen

■ Verkoopzekerheid van gebouwen

□ Verkoopzekerheid van onbebouwde percelen

Deze kaart geeft aan welke gebouwen en percelen geen beschermingsmaatregelen krijgen volgens de bepalingen van het Strategisch Plan Ruimte voor Water Dendervallei en waarvoor een specifiek aankoopbeleid wordt gevoerd. Deze aanduiding is gebaseerd op het GRB en de huidige (harde) bestemming volgens het gewestplan of geldend BPA/RUP. Deze aanduiding is juridisch niet bindend.

**- PROJECTZONE 6
WALPUTMEERSEN - WEERSTANDERSKAAI**

LEGENDE

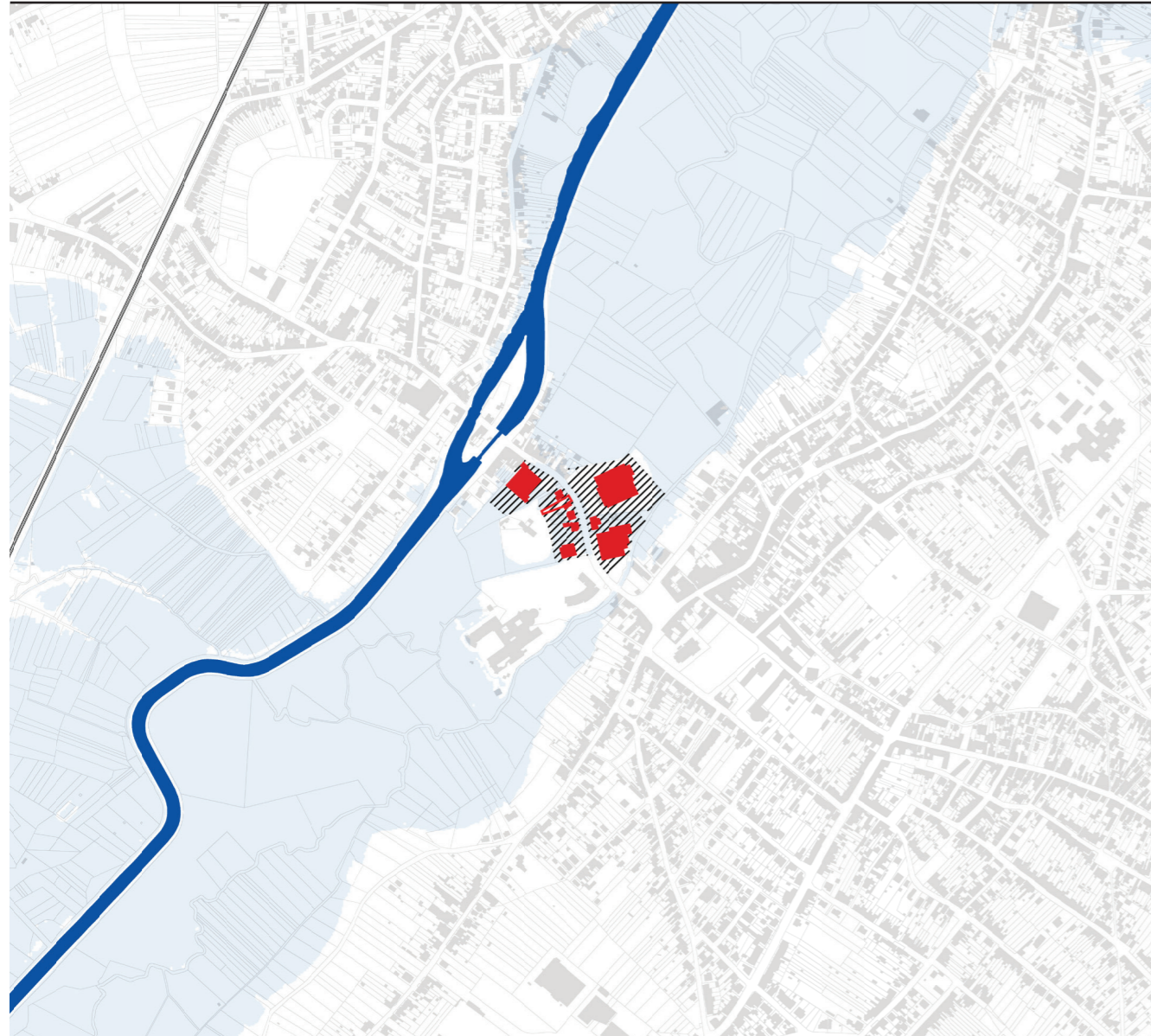
////// Indicatieve zone voor openruimteverbinding en/of realisatie van beschermingsmaatregelen

■ Verkoopzekerheid van gebouwen

□ Verkoopzekerheid van onbebouwde percelen

Deze kaart geeft aan welke gebouwen en percelen geen beschermingsmaatregelen krijgen volgens de bepalingen van het Strategisch Plan Ruimte voor Water Dendervallei en waarvoor een specifiek aankoopbeleid wordt gevoerd. Deze aanduiding is gebaseerd op de percelen en gebouwen van het GRB en is juridisch niet bindend.

**- PROJECTZONE 7
PAMELSE MEERSEN - KASTEELSTRAAT**

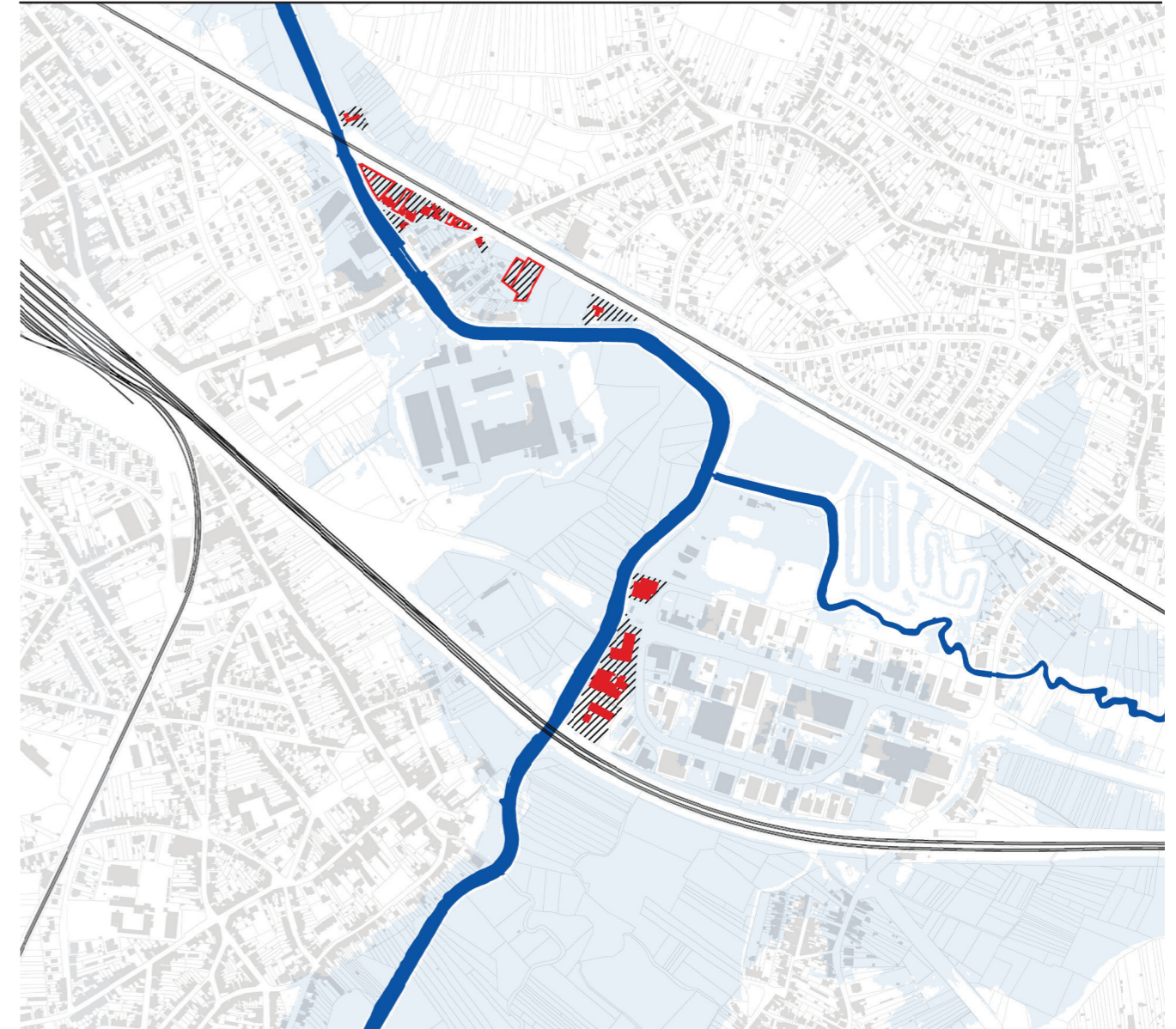

LEGENDE

- Indicatieve zone voor openruimteverbinding en/of realisatie van beschermingsmaatregelen
- Verkoopzekerheid van gebouwen
- Verkoopzekerheid van onbebouwde percelen

Deze kaart geeft aan welke gebouwen en percelen geen beschermingsmaatregelen krijgen volgens de bepalingen van het Strategisch Plan Ruimte voor Water Dendervallei en waarvoor een specifiek aankoopbeleid wordt gevoerd. Deze aanduiding is gebaseerd op het GRB en de huidige (harde) bestemming volgens het gewestplan of geldend BPA/RUP. Deze aanduiding is juridisch niet bindend.

**- PROJECTZONE 8
REGIONAAL DENDERPARK**

LEGENDE

- Indicatieve zone voor openruimteverbinding en/of realisatie van beschermingsmaatregelen
- Verkoopzekerheid van gebouwen
- Verkoopzekerheid van onbebouwde percelen

Deze kaart geeft aan welke gebouwen en percelen geen beschermingsmaatregelen krijgen volgens de bepalingen van het Strategisch Plan Ruimte voor Water Dendervallei en waarvoor een specifiek aankoopbeleid wordt gevoerd. Deze aanduiding is gebaseerd op de percelen en gebouwen van het GRB en is juridisch niet bindend.

2. GEFASEERDE OPSTART ONDERZOEKS-TRAJECTEN DWARSE LINTEN

– Majoor Van Lierdelaan / Gaverstraat

De eerste stap voor het uitvoeren van het sleutelproject Majoor Van Lierdelaan / Gaverstraat omvat het inventariseren van de complexe eigendoms- en beheersstructuur van de bestaande dijken in deze zone. De inventarisatie gebeurt samen met het onderzoek naar de na te streven ecohydrologische doelstellingen voor de meersen. Op basis hiervan worden mogelijke quick wins onderzocht i.f.v. ruimte voor water en valleierstel ter hoogte van het vliegveld.

Meer gedetailleerd onderzoek ter bescherming van de Gaverstraat en het creëren van ruimte voor water is gepland in de tweede uitvoeringsfase, volgend op het onderzoek van de bestaande dijken en het meersengebied. De bebouwing op het laagst gelegen gedeelte van de Majoor van Lierdelaan op rechteroever alsook drie woningen op linkeroever liggen binnen de indicatieve zone. Hiervoor voorziet de Vlaamse overheid het bemiddelingstraject met verkoopzekerheid vanaf fase 1.

– Jan de Coomanstraat / Zandbergen

Voor dit sleutelproject start in fase 1 het planologisch initiatief GRUP Zandbergen met gedetailleerd onderzoek en afweging van inrichtingsalternatieven voor de aanleg van de beschermingsmaatregelen. Verschillende doelstellingen worden hierbij gebundeld nagestreefd. Het betreft de bescherming van de hoger gelegen bebouwing van de Jan de Coomanstraat, de bebouwing in de Benedenstraat, centrum Loost en centrum Zandbergen, samen met het creëren van ruimte voor water en valleierstel. Het omvat eveneens gedetailleerde watermodellering en effectenonderzoek op de zijwaterlopen, in casu Molenbeek en Rijt, in functie van de herinrichting van deze waterlopen en de beschermingsmaatregelen van de Beekstraat. Het RUP wordt geïntegreerd ingezet en voorziet de nodige herbestemmingen voor de planologische verankering en inrichting van de openruimteverbinding en de beschermingsdijken ter hoogte van de Jan de Coomanstraat, de herinrichting van de Rijt, de herinrichting van de Molenbeek en de aansluiting van de Molenbeek op de Kleibeek. Aan het RUP wordt een onteigeningsplan gekoppeld zodat de noodzakelijke gronden kunnen verworven worden in kader van het realiseren van de beschermings- en inrichtingsmaatregelen.

Aangezien dit onderzoek en planproces meerdere jaren in beslag zal nemen, voorziet de Vlaamse overheid in tussentijd het bemiddelingstraject met verkoopzekerheid voor de gebouwen op het laagst gelegen gedeelte van de Jan de Coomanstraat die binnen de indicatieve zone gelegen zijn.

– Weerstanderskaai

De Vlaamse Waterweg nv vernieuwt binnen het Vervangings- en Renovatieprogramma OverBruggen de Okegembrug. Dit parallel project is in opstart waarbij verschillende scenario's met een bredere brugopening onderzocht worden. Vanuit het Strategisch Plan wordt hier geïntegreerde visieontwikkeling aan toegevoegd voor de ruimere omgeving van de Okegembrug in functie van het creëren van ruimte voor water, een ecologische corridor langs de Dender, het opwaarderen van de bestaande kades en herinrichting van de publieke ruimte. Beide studies verlopen in wisselwerking en garanderen de inhoudelijke implementatie van de doelstellingen en meerwaarden uit het Strategisch Plan. Vervolgens wordt de visie vertaald in uitvoeringsplannen voor het opwaarderen van de kades. Voor de bebouwing langs de Weerstanderskaai en de woning langs de Dender aan de Frans van der Perrekaai die binnen de indicatieve zone liggen en neit beschermd worden in het Strategisch Plan, biedt de Vlaamse overheid verkoopzekerheid via het bemiddelingstraject.

– Kasteelstraat / Kaaistraat

De bebouwing op het laagst gelegen gedeelte van de Kasteelstraat ligt binnen de indicatieve zone, en wordt niet beschermd in het Strategisch Plan. In de eerste uitvoeringsfase voorziet de Vlaamse overheid hier verkoopzekerheid van gebouwen en bouwgronden via minnelijke verwerving. Meer gedetailleerd onderzoek ter bescherming van de Kaaistraat en hoger gelegen bebouwing van de Kasteelstraat, de inrichting van de openruimte verbinding tussen de Dommelingen en Oude Dendermeersen, en het herstel van het watersysteem Oude Dender, is gepland in de tweede uitvoeringsfase in overleg met de gemeente Denderleeuw. Aangezien de gemeente Liedekerke vandaag werk maakt van een toekomstplan voor haar centrum en de relatie met de Dender, wordt in afwachting van het meer gedetailleerd onderzoek rond de Kasteelstraat / Kaaistraat bekeken of quick wins mogelijk zijn om de relatie tussen Liedekerke dorpscentrum en de Oude Dender te optimaliseren (vanuit capaciteit Programmacoördinatie).

3. OVERZICHT RAMING FASE 1 DWARSE LINTEN 2024-2026

BEMIDDELINGSTRAJECT PROACTIEF AANKOOPBELEID MET MINNELIJKE VERWERVING		
Financiering extern personeel Bemiddelaar minnelijke verwerving	200.000 €	DVW (100.000), OMG (100.000)
Financiering aankoopbeleid en nazorg binnen de indicatieve zone	10.000.000 €	DVW (6.600.000), OMG (3.400.000)
JAN DE COOMANSTRAAT / ZANDBERGEN		
Financiering studiekosten planologisch initiatief GRUP Zandbergen (incl. gedetailleerde watermodellering en effectenonderzoek)	200.000 €	OMG (150.000), DVW (50.000)
Opmaak uitvoeringsdossier voor aanpassingswerken aan de Molenbeek (Zandbergen)	150.000 €	VMM
WEERSTANDERSKAAI		
Financiering studiekosten Okegembrug en opstart uitvoeringsplannen kades	50.000 €	DVW

Valleibrede projecten zijn projecten die maatregelen, processen en instrumenten omvatten die op meerdere plekken in de vallei worden uitgerold. Het zijn met andere woorden projecten die oplossingen bieden op valleibrede thematische opgaves. Deze projecten zijn nieuwe projecten die, afhankelijk van het project, hun opstart of doorstart kennen in de eerste uitvoeringsfase van het Strategisch Plan.

Het eerste valleibrede project omvat de integrale aanpak voor de ecohydrologische inrichting van de meersen. Het tweede valleibrede project omvat de opmaak van een stedenbouwkundige verordening voor de inrichting van 'veilig overstroombare tuinen'. Het derde valleibrede project omvat de opzet van een trajectbegeleiding voor individuele beschermingsmaatregelen. Het laatste project omvat de verderzetting van het vergunningenplatform en de oprichting van een gebiedsgerichte handhavingsaanpak.

- A. **PROCESSTRUCTUUR MET PROGRAMMACOÖRDINATIE**

- B. **FASE 1 STEDELIJKE DOORTOCHTEN**

- C. **FASE 1 DWARSE LINTEN**

- D. **FASE 1 VALLEIBREDE PROJECTEN & BOVENSTROOMSE MAATREGELEN**

- E. **BEGROTING 2024-2026**

1. ECOHYDROLOGISCHE OPTIMALISATIE VAN DE MEERSEN

– Invulling projectcoördinatie

Om de voortgang en samenhang te garanderen van de ecohydrologische inrichting van de meersen wordt een projectcoördinator aangesteld. De projectcoördinator begeleidt de gefaseerde uitvoering van dit valleibreed project en initieert waar nodig onderzoek en overleg in nauwe samenwerking met de programmamedewerker dwarse linten/meersen. Er wordt ook bijkomend capaciteit voorzien voor actief aankoopbeleid en het uitvoeren van inrichtingswerken als quick wins.

Voor elk meersengebied is een aanpak op maat aangewezen. Onderstaand worden de opeenvolgende stappen beschreven die noodzakelijk zijn om te komen tot betekenisvolle inrichtingsmaatregelen voor elk van de meersen in functie van het herstellen van de vallei als systeem. De uitvoering van de ecohydrologische optimalisatie gebeurt gefaseerd in functie van de beheersbaarheid. Voor enkele meersengebieden zijn bepaalde stappen ook reeds genomen of voorbereid.

– Inventarisatie en eco-hydrologisch onderzoek "lokale waterbehoefte"

Het vaststellen van de "lokale waterbehoefte" vormt het vertrekpunt voor verdere (eco)hydrologische studies, waardoor een beter begrip ontstaat van de waterhuishouding in het gebied en passende maatregelen kunnen worden genomen. Om dit in elk meersengebied te bepalen, wordt gekeken naar het landgebruik, watersysteem en de gewenste natuurdoelen. Voor sommige gebieden, zoals die opgenomen in het Natuurrichtplan Dendervallei, zijn specifieke natuurdoelen vastgesteld die dienen als leidraad. Echter, voor andere gebieden ontbreekt een duidelijke visie wat het identificeren van de lokale waterbehoeften bemoeilijkt.

Nadien wordt onderzocht of het huidige grond- en oppervlaktewatersysteem voldoet aan de lokale waterbehoeften van elk meersengebied. Dit gebeurt via een hydrologisch onderzoek waarin een analyse wordt gemaakt van de ecohydrologie en knelpunten (zowel qua waterkwantiteit als -kwaliteit). De resultaten van dit onderzoek vormen de basis voor het onderzoeken van mogelijkheden tot vernatting van de meersen om te voldoen aan de lokale waterbehoeften. Aanvullend, als voorbereiding op het onderzoek naar de effectieve herinrichting, kan het nodig zijn om een inventarisatie uit te voeren van complexiteiten als de eigendoms- en beheersstructuur van bepaalde meersengebieden met aanwezige inrichtingen (dijken).

Reeds uitgevoerd / opgestart voor:

- Boelaremeersen (projectzone 3)
- De Nuchten - Kwaadbroeken - Pollaremeersen (projectzone 4)

Op te starten in 2024-2026 voor:

- Korte Lakemeersen - Overboelare (projectzone 1)
- Beneden-Dender - Grote Meers (projectzone 10)

– Inrichtingsmaatregelen bepalen, effecten beoordelen en opmaak (geïntegreerd) inrichtingsplan

Er worden diverse inrichtingsmaatregelen onderzocht ter verbetering van het grond- en oppervlaktewatersysteem, in overleg met betrokken waterloopbeheerders en partijen. Mogelijkheden omvatten het vasthouden van hemelwater op de flanken, het creëren van een parallel watersysteem door zijwaterlopen te verbinden met grachten en rijten, en het hernaturaliseren van Denderoeveren door water uit de Dender in te laten. Een selectie van kansrijke maatregelen uit deze verkenning zal de basis vormen voor een effectbeoordeling en evaluaties in relatie tot het overstromingsrisico, en de ontwikkeling van een geïntegreerde inrichtingsvisie en -plan. Hierbij wordt ondermeer nagegaan of de gewenste vernatting invloed heeft op de afvoer van en/of waterveiligheid rond de betrokken waterlopen. Na deze stap kan worden overgegaan tot de directe uitvoering van mogelijke quick wins.

In het (geïntegreerd) inrichtingsplan worden de voorgestelde maatregelen verder gedetailleerd en ruimtelijk uitgewerkt en gedimensioneerd. Deze uitwerking gebeurt niet louter vanuit een hydrologisch en functioneel perspectief, maar eerder vanuit een breed perspectief waarin mogelijke lokale meerwaarden maximaal worden geïntegreerd. Het kan gaan om ecologische meerwaarden (bijv. oevertypologieën of terreinafgravingen) of recreatieve meerwaarden (bijv. het uitwerken van een netwerk van trage wegen en/of belevingsinfrastructuur). Ook hier kunnen de strategieën uit het Strategisch Plan Ruimte voor Water als kapstok dienen.

Reeds uitgevoerd voor:

- Boelaremeersen (projectzone 3)

Op te starten in 2024-2026 voor:

- Korte Lakemeersen - Overboelare (projectzone 1),
- De Nuchten - Kwaadbroeken - Pollaremeersen (projectzone 4)
- Beneden-Dender - Grote Meers (projectzone 10)

– Uitvoeren van inrichtingsplan

Op basis van het (geïntegreerd) inrichtingsplan kan overgegaan worden tot de effectieve realisatie van maatregelen op terrein. Daar waar de juridisch-planologische context en eigendomsstructuur het toelaat kan overgegaan worden tot de opmaak van de omgevingsvergunningsaanvraag en de opmaak van technische uitvoeringsplannen begeleid met bestek en meetstaat. Daar waar dit niet het geval is, wordt overgegaan tot een instrumentenafweging. Afhankelijk van de noodzakelijke verwervings-, inrichtings- en beheerswerken wordt een inrichtingsnota (landinrichting spoor 2) of natuurinrichtingsproject vastgesteld om het inzetten van de noodzakelijke instrumenten mogelijk te maken. Duidelijkheid over de rolverdeling tussen de verschillende actoren, of de tijdsplanning van opeenvolgende acties en voorwaarde waaraan voldaan moet zijn voor een bepaalde actie kan opgestart worden (bv wisselwerking riool- en waterbeheer), spelen hierbij een belangrijke rol.

Op te starten in 2024-2026 voor:

- Boelaremeersen (projectzone 3),
- De Nuchten - Kwaadbroeken - Pollaremeersen (projectzone 4)

Samen met eventuele quick wins in andere meersengebieden

2. VEILIG OVERSTROOMBARE TUINEN

– Invulling projectcoördinatie en voorbereidend onderzoek

Een projectcoördinator wordt aangesteld die voor het valleibreed project eerst de concrete invulling van het principe 'veilige overstroombare tuin' verder laat onderzoeken. Het onderzoek gebeurt in dialoog met waterloopbeheerders, natuur- en landbouwinstanties, departement Omgeving, provincies, gemeenten, ...

– Sensibilisering en opmaak stedenbouwkundige verordening

Na onderzoek volgt sensibilisering, waarbij een infopakket wordt opgemaakt voor eigenaars en bewoners van percelen in overstromingsgevoelige gebieden langs de Dender. Dit pakket biedt heldere richtlijnen voor gewenste en niet-gewenste tuininrichting en heeft een adviserend en sensibiliserend doel. Zowel een analoge als digitale versie van de brochure wordt ontwikkeld, met lokale accenten mogelijk per projectzone.

Parallel aan het sensibiliseringstraject, maakt de projectcoördinator werk van een stedenbouwkundige verordening. Via deze weg worden er stedenbouwkundige voorschriften opgelegd die tuinen veilig overstroombaar maken. Een overkoepelende 'modelverordening' wordt opgesteld in samenspraak met de gemeentes.

3. TRAJECTBEGELEIDING INDIVIDUELE BESCHERMING

Voor een 190-tal gebouwen met een beperkt of geïsoleerd overstromingsrisico worden geen collectieve beschermingsmaatregelen of verwervingstraject voorzien. De eigenaars zullen in de plaats daarvan ondersteund worden voor de implementatie van individuele beschermingsmaatregelen. Dit zal gebeuren door middel van een begeleidingstraject. De precieze engagementen en taakverdeling van dit project worden in de eerste uitvoeringsfase uitgeklaard tussen de verschillende partners en waterbeheerders. Dit vormt een opdracht voor de programmacoördinator. Het begeleidingstraject zelf wordt opgenomen in fase 2.

Als aanpak voor het begeleidingstraject en de ontzorging / ondersteuning van het uitvoeren van de beschermingsmaatregelen, wordt vooropgesteld om gebouwen te prioriteren volgens overstromingsrisico. Voor de eigenaars en bewoners van een 100-tal gebouwen met zeer kleine overstromingsdiepte (tot 10 cm bij T100) wordt een infopakket met inspiratiebrochure verspreid en informatiesessies georganiseerd. Individuele begeleiding wordt opgestart voor de 65-tal gebouwen met grotere overstromingsdiepte. Op basis van een plaatsbezoek doet een deskundige een voorstel met maatregelen op maat van het gebouw. Er wordt ondersteuning geboden bij de kostenraming voor de uitvoering van de werken, de aanbesteding en werfopvolging. Voor een 15-tal gebouwen met overstromingsdiepte van meer dan 50cm wordt ook bijkomend gedetailleerd onderzoek voorzien, indien nodig om de meest geschikte ingrepen te bepalen.

4. VERGUNNINGENPLATFORM EN GEBIEDSGERICHTE HANDHAVING

– Maandelijks vergunningenplatform

Tijdens de opmaak van het Strategisch Plan is reeds een vergunningenplatform opgezet onder coördinatie van het Departement Omgeving met als doelstelling om vergunningverleners en eigenaars van ontwikkelingen gelegen binnen de T100 van de Dender maximaal te informeren. Dit kan in kader van een vergunningsaanvraag of in een voorafgaande fase. Op het vergunningenplatform wordt de meest recente info vanuit het Strategisch Plan ingebracht en wordt waar mogelijk ondersteuning geboden bij de interpretatie van de verschillende wateradviezen in relatie tot elkaar en tot het Strategisch Plan. Totdat alle beschermingsmaatregelen uit het Strategisch Plan zijn uitgevoerd en percelen binnen de indicatieve contour zijn verworven, blijft het vergunningenplatform actief.

– Gebiedsgerichte handhaving

De omgevingsinspectie kan, aansluitend bij de doelstellingen van het Strategisch Plan, gebiedsgericht prioriteiten stellen en deze handhaven. Zo vermeldt het Omgevingshandhavingsprogramma handhaving inzake verhardingen of reliëfwijzigingen en inzake de illegale verwijdering van groenelementen of ontbossing voor overstromingsgevoelige gebieden. In de eerste uitvoeringsfase wordt in afstemming met andere handhavingsinstanties, zoals de politie en gemeentelijke verbalisanten, de mogelijkheden voor een gezamenlijk gebiedsgerichte handhavingsaanpak bekeken.

5. VERSNELDE UITVOERING BESLIST BELEID BOVENSTROOMSE MAATREGELEN

De stads- en dorpskernen in Dendervallei en de woonlinten op de randen van de vallei zijn niet enkel kwetsbaar voor overstromingen vanuit de Dender, maar evenzeer vanuit de zijwaterlopen komend vanaf de flanken van de vallei. Ook hier zijn maatregelen noodzakelijk die inzetten op het vasthouden en vertraagd afvoeren van hemelwater richting de Dendervallei en de Dender. Dit gaat enerzijds om maatregelen door de beheerders van de zijwaterlopen gericht op het vertragen en afvlakken van piekdebieten op deze waterlopen. Anderzijds gaat het om het beperken van de oppervlakkige afstroom van hemelwater en sediment richting de zijwaterlopen door de sponswerking van het landschap te versterken en erosie maatregelen uit te voeren. Het ophouden van water op de kouters en flanken volstaat niet alleen om de overstromingsproblematiek in de vallei op te lossen, maar kan op specifieke plekken wel een significante bijdrage leveren. Als aanvulling op het Strategisch Plan wordt daarom vanaf de eerste uitvoeringsfase bijkomend ingezet op de versnelde uitvoering van beslist beleid en acties met positieve impact op het bovenstrooms ophouden van water.

Concreet worden bijkomende middelen voorzien voor de uitvoering van volgende acties van Werf 2 binnen T.OP Dender dat inzet op de realisatie van een samenhangend en klimaatadaptief groenblauw netwerk op de Denderflanken: het project bovenstrooms bufferen van water én sediment, de natuurinrichting Markvallei en Raspaillebos en het ondersteunen van lokale quick wins die bijdragen aan het bufferen van water op de Denderflanken. Daarnaast worden bijkomende middelen vrijgemaakt voor maatregelen op de onbevaarbare waterlopen zoals inrichtingswerken aan de Mark en aanpak van de sedimentproblematiek (slibruiming), vernieuwing en renovatie van infrastructuur om de werking van een aantal gecontroleerde overstromingsgebieden te verbeteren, en de vrijwillige verwerving van slecht gelegen woningen langs deze onbevaarbare waterlopen.

6. OVERZICHT RAMING FASE 1 VALLEIBREDE PROJECTEN & BOVENSTROOMSE MAATREGELEN

ECOHYDROLOGISCHE OPTIMALISATIE VAN DE MEERSEN		
Financiering bijkomend intern personeel Projectcoördinator meersen	100.000 €	ANB
Financiering studiekosten Korte Lakemeersen – Overboelare (projectzone 1), incl. inventarisatie dijken	50.000 €	DVW
Financiering studiekosten De Nuchten – Kwaadbroeken - Pollaremeersen (projectzone 4)	200.000 €	ANB
Financiering studiekosten Beneden-Dender – Grote Meers (projectzone 10)	160.000 €	OMG (40.000), POV (40.000), Aalst (40.000), Dendermonde (40.000)
Bijkomende financiering voorbereiding inrichtingswerken en quick wins meersen	700.000 €	ANB
VEILIG OVERSTROOMBARE TUIENEN		
Inzet intern personeel Projectcoördinator 'Veilig overstroombare tuinen'	0,2 VTE	POV
Financiering studiekosten opmaak infopakket en stedenbouwkundige verordening	80.000 €	POV
VERSNELDE UITVOERING BESLIST BELEID BOVENSTROOMSE MAATREGELEN		
Project bovenstrooms bufferen water én sediment	150.000 €	OMG
Natuurinrichting Markvallei en Raspaillebos	500.000 €	ANB
Ondersteunen lokale quick wins i.f.v. water ophouden op Denderflanken	1.200.000 €	OMG
Inrichtingswerken Mark en aanpak sediment-problematiek (slibruiming)	850.000 €	VMM
Vernieuwing en renovatie infrastructuur	2.000.000 €	VMM
Vrijwillige verwerving van slecht gelegen woningen langs onbevaarbare waterlopen	2.000.000 €	VMM

- A. PROCESSTRUCTUUR MET PROGRAMMACOÖRDINATIE
————
- B. FASE 1
STEDELIJKE DOORTOCHTEN
————
- C. FASE 1
DWARSE LINTEN
————
- D. FASE 1
VALLEIBREDE PROJECTEN &
BOVENSTROOMSE
MAATREGELEN
————
- E. **BEGROTING 2024-2026**
————

BEGROTING

UITVOERINGSFASE 2024-2026

OVERZICHT RAMING UITVOERINGSFASE 2024-2026	TOTAAL
FASE 1 PROGRAMMACOÖRDINATIE	700 000 €
Financiering extern personeel Programmacoördinator	300 000 €
Financiering extern personeel Programmamedewerker 'versterken lokale capaciteit'	200 000 €
Financiering bijkomend intern personeel Programmamedewerker 'planner dwarse linten / meersen' (1 VTE gedurende 2,5j)	200 000 €
FASE 1 STEDELIJKE DOORTOCHTEN	2 050 000 €
	1,8 VTE
Financiering extern personeel Projectcoördinator Openbare Werken voor 3 stedelijke doortochten (3*0,2 VTE, 3*100 werkdagen)	320 000 €
Geraardsbergen en Ninove	
Inzet intern personeel Projectcoördinator Omgevingsontwikkeling voor 2 stedelijke doortochten (2*0,3 VTE)	0,6 VTE
Inzet intern personeel inhoudelijke begeleiding (verschillende profielen) voor 2 stedelijke doortochten (2*0,5 VTE) (Mits voldaan aan randvoorwaarden samenwerking)	0,6 VTE
Financiering studiekosten projectdefinities 2 stedelijke doortochten	100 000 €
Financiering studiekosten fase 1 stedelijke doortocht Geraardsbergen (geïntegreerde visie, masterplan voor 2 overgangsgebieden met uitvoeringsplannen beschermingsmaatregelen)	280 000 €
Financiering studiekosten masterplan Unalsite en inzet intern personeel	120 000 € 0,6 VTE
Financiering studiekosten fase 1 stedelijke doortocht Ninove (geïntegreerde visie, masterplan overgangsgebied Stadspark)	200 000 €
Regionaal Denderpark	
Financiering Projectcoördinatie & studiekosten fase 1 ikv Strategisch Project Denderknoop (masterplannen Fabriekstraat, Begijnenmeers & Kop van Liedekerke)	370 000 €
Co-financiering studiekosten fase 1 stedelijke doortocht Regionaal Denderpark (geïntegreerde visie/raamwerk)	60 000 €
Financiering studiekosten planologisch initiatief GRUP Eiland Teralfene / Begijnenmeers (incl. gedetailleerde watermodellering en effectenonderzoek)	250 000 €
Financiering opmaak uitvoeringsplan lokale beschermingsmaatregelen Appelboomstraat	50 000 €
Uitvoeren quick wins	
Stimuleren en ondersteunen lokale quick wins stedelijke doortochten	300 000 €

DVW	OMG	POV	ANB	VMM	Lokale besturen
	700 000 €				
	300 000 €				
	200 000 €				
	200 000 €				
780 000 €	830 000 €	370 000 €			70 000 €
		1,8 VTE			
320 000 €					
		0,6 VTE			
(regulier)	(regulier)	0,6 VTE			(regulier, met ondersteuning vanuit programmacoördinatie)
100 000 €					
120 000 €	110 000 €	40 000 €			10.000 € (Geraardsbergen)
		120 000 € 0,6 VTE			
60 000 €	90 000 €	40 000 €			10.000 € (Ninove)
	150 000 €	170 000 €			20.000 € (Denderleeuw) 30.000 (Liedekerke)
60.000 € (lopende opdracht)					
70 000 €	180 000 €				
50.000 € (lopende opdracht)					
	300 000 €				

OVERZICHT RAMING UITVOERINGSFASE 2024-2026	TOTAAL
FASE 1 DWARSE LINTEN	10 600 000 €
Jan de Coomanstraat / Zandbergen	
Financiering studiekosten planologisch initiatief GRUP Zandbergen (incl. gedetailleerde watermodellering en effectenonderzoek)	200 000 €
Opmaak uitvoeringsdossier voor aanpassingswerken aan de Molenbeek (Zandbergen)	150 000 €
Weerstanderskaai	
Financiering studiekosten opmaak geïntegreerde visie omgeving Okegembrug en opstart uitvoeringsplannen kades	50 000 €
Proactief aankoopbeleid met minnelijke verwerving	
Financiering extern personeel Bemiddelaar minnelijke verwerving	200 000 €
Financiering aankoopbeleid en nazorg binnen de indicatieve zone	10 000 000 €
FASE 1 VALLEIBREDE PROJECTEN	1 290 000 €
	0,2 VTE
Ecohydrologische optimalisatie van de meersen	
Financiering bijkomend intern personeel Projectcoördinator meersen (0,5 VTE)	100 000 €
Financiering studiekosten Korte Lakemeersen – Overboelare (projectzone 1) - incl. inventarisatie dijken	50 000 €
Financiering studiekosten De Nuchten – Kwaadbroeken - Pollaremeersen (projectzone 4)	200 000 €
Financiering studiekosten Beneden-Dender – Grote Meers (projectzone 10)	160 000 €
Bijkomende financiering voorbereiding inrichtingswerken en quick wins meersen	700 000 €
Veilig overstroombare tuinen	
Inzet intern personeel Projectcoördinator 'Veilig overstroombare tuinen'	0,2 VTE
Financiering studiekosten opmaak infopakket en stedenbouwkundige verordening	80 000 €

DVW	OMG	POV	ANB	VMM	Lokale besturen
6 800 000 €	3 650 000 €			150 000 €	
50 000 €	150 000 €				
				150 000 €	
50.000 (lopende opdracht)					
100 000 €	100 000 €				
6 600 000 € (beleidsdomein MOW)	3 400 000 € (ism VMM)				
50 000 €	40 000 €	120 000 €	1 000 000 €		80 000 €
		0,2 VTE			
			100 000 €		
50.000 (lopende opdracht)					
			200 000 €		
	40 000 €	40 000 €			40.000 € (Aalst), 40.000 € (Dendermonde)
			700 000 €		
		0,2 VTE			
		80 000 €			

OVERZICHT RAMING UITVOERINGSFASE 2024-2026	TOTAAL
BIJKOMEND BUDGET OM UITVOERING BESLIST BELEID TE VERSNELLEN (VANUIT EXTRA MIDDELEN VAP VOOR OMGEVINGSBELEID)	6 700 000 €
Werf 2 T.OP Dender	
Project bovenstreams bufferen water + sediment	150 000 €
Natuurinrichting Markvallei en Raspaillebos	500 000 €
Ondersteunen lokale quick wins ifv water ophouden op Denderflanken	1 200 000 €
Maatregelen onbevaarbare waterlopen	
Inrichtingswerken Mark en aanpak sedimentproblematiek (slibruiming)	850 000 €
Vernieuwing en renovatie infrastructuur	2 000 000 €
Vrijwillige verwerving van slecht gelegen woningen langs onbevaarbare waterlopen	2 000 000 €
COMMUNICATIE	360 000 €
Financiering extern personeel communicatie	250 000 €
Financiering inzet communicatiemiddelen	110 000 €
TOTAAL	21 700 000 €
	2 VTE

DVW	OMG	POV	ANB	VMM	Lokale besturen
	1 350 000 €		500 000 €	4 850 000 €	
	150 000 €				
			500 000 €		
	1 200 000 €				
				850 000 €	
				2 000 000 €	
				2 000 000 €	
250 000 €	50 000 €	50 000 €	30 000 €		
250 000 €					
	50 000 €	30 000 €	30 000 €		
7 880 000 €	6 620 000 €	520 000 €	1 530 000 €	5 000 000 €	150 000 €
		2 VTE			

